The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121: 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.

WEDNESDAY, AUGUST 11, 1965

LATVIJA
AMERIKĀ

64. N-RS. TRESDIENA, 1965. GADA 11. AUGUSTS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St.,
Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave, Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
tālrunis 544-4278

Bridinājumi nav līdzējuši

ASV SENĀTA ĀRLIETU KOMISIJA PIEKRĪT KONSULĀRĀ NOLIGUMA AR PAD. SAVIENĪBU RATIFICĒŠANAI

ASV federālās izmeklēšanas biroja direktora J. Edgara Hūvera, Amerikas latviešu apvienības un baltiešu organizāciju iesniegumi un bridinājumi ratificēt konsulāro nolīgumu starp ASV un Pad. savienību palikuši neievēroti: ASV senāta ārlietu komisija 3. augustā ar visām balsīm pret vienu pievienojās nolīguma ratificēšanai senātā. Ar šo nolīgumu ASV un Pad. savienībai savstarpēji dod tiesības iekārtot savās zemēs konsulātus un piešķir to darbiniekiem diplomātu neaizkaramību.

ALA un baltiešu organizācijas jau martā ar iesniegumiem vērsa senāta ārlietu komisijas uzmanību uz faktu, ka nolīgums var kļūt par apdraudējumu ASV, jo iekārtotie konsulāti padarīs grūtāku iekšējās drošības kontroli, ko liecināja arī J. Edgara Hūvera izteicieni senātā. Līgums radītu arī neparastu situāciju attieksmē uz Baltijas valstīm, kuru okupāciju ASV turpina neatzīt, resp. ASV turpina atzīt neatkarīgo Baltijas valstu konsulāros pārstāvjus. Bet nolīgums prasītu vienlaicīgi atzīt arī padomju konsulāro pārstāvniecību attieksmē uz šīm valstīm, ko Maskava katrā ziņā censtos iztulkot kā Baltijas valstu okupācijas atzīšanu no ASV puses. Šis baltiešu viedoklis paziņots arī ASV ārlietu ministrijai, kas paskaidrojusi, ka konsulārais nolīgums nekādā veidā neiespaidos ASV nostāju attieksmē uz Baltijas valstīm, resp. ASV arī pēc nolīguma ratifikācijas turpinās atzīt Baltijas valstu pērējo likumīgo valdību diplomātiskos pārstāvjus un neatzīs šo zemju okupāciju. To pašu ārlietu ministrs Dins Rasks apliecināja 2. augustā senāta ārlietu komisijā, kad tā sāka apspriest nolīguma jautājumu un republikāņu senātors B. Hikenlūpers ministram tieši jautāja, vai nolīgums neiespaidos ASV līdzšinējo nostāju Baltijas valstu jautājumā. Ministrs atbildēja, ka tas nekādā veidā nenotiks. Neesot arī iemesla bažām, ka padomju konsulātu iekārtošana ASV pilsētās varētu radīt kaut kādas problēmas valsts iekšējā drošībā, kaut arī federālās izmeklēšanas biroja direktors Hūvers bija citādās domās.

3. augusta nobalsošanā senāta ārlietu komisija tad arī pievienojās nolīguma ratifikācijai senātā, pret ko balsoja vienīgi republikāņu politiskās komisijas prdis Hikenlūpers.

Gadījumam, ja konsulārā nolīguma ratifikācija nebūtu novēršama, ALA un baltiešu organizācijas reizē ar brīdinājuma iesniegumiem bija ieteikušas šādā gadījumā nolīgumā uzņemt vai tam pievienot īpašu klauzulu, kurā uzsvērts, ka nolīgums nekādā ziņā un veidā neizsaka, ka ASV atzīst Baltijas valstu varmācīgo iekļaušanu Pad. savienībā. Šai paskaidrojumā varētu būt arī uzsvērts, ka nolīgums arī netieši neattiecas uz valstīm un territorijām, kuras Padomju savienība ar varu okupējusi un anektējusi, jo ASV neatzīst šīs territorijas par Pad. savienības sastāvdaļu. Varētu klauzulu formulēt arī tā, ka nolīgums nesatur nekā tāda, ko varētu uzskatīt par ASV nostājas maiņu padomju okupāciju neatzīšanas politikā.

Tagad, kad senāta ārlietu komisija pievienojusies nolīguma ratifikācijai, tas tuvākajā laikā nāks apspriešanā senātā. Tas nozīmē, ka aktīviem jākļūst arī visiem ASV latviešiem, rakstot apgabalu senātoriem un ar ALAs iesniegumā minētajiem faktiem vēršot senātoru uzmanību uz nolīguma kontroversiālo daļu, reizē arī prasot, lai senāts ratifikācijas lēmumam pievieno klauzulu, kas nepārprotami pasaka, ka ASV neatzīst Baltijas valstis par territorijām, uz kurām attiecināms nolīgums, un ka tas nesatur nekā tāda, kas lautu pieņemt, ka ASV atzinušas vai gatavojas atzīt padomju okupāciju un aneksiju Baltijas valstīs par likumīgu.

Ja līdz šim trimdas latviešu uzdevums bija rakstīt saviem senatoriem un prasīt līdzīgas rezolūcijas pieņemšanu arī senātā attieksmē uz Baltijas valstu brīvības jautājuma aktivizēšanu starptautiskā forumā, tad tagad nācis vēl viens steidzams un nopietns uzdevums klāt: rakstīt un prasīt saviem senatoriem, lai ASV — Pad. savienības konsulārajā nolīgumā uzņem mums nepieciešamo klauzulu. L.

Ontario provinces izglītības ministrs Dēviss (W. Davis) pieņēma andienecē DV apgāda vadītāju K. Purmalu (pa labi), lai pārrunātu iespējas grāmatas „Latvian Literature" izvietošanai Kanadas skolu bibliotēkās ar provinces valdības atbalstu. Uzņēmumā A. Grantiņa pasniedz ministram Dēvisam vienu grāmatas eksemplāru. Foto: JAK

Nopietni draudi Baltijas valstu zeltam

Baltijas valstu parāda zīmes Londonas biržā vairākus mēnešus svārstījās, pamazām slīdēja uz leju. Rīgas pilsētas 4½% parādu zīmes bija noslīdējušas uz 40 un Viļņas uz 50. Tad negaidīti „Times" biržas kursu tabulā 4. augustā parādu zīmes bija kāpušas par 12 punktiem. Pieaugums ir pārāk liels, lai to vienkārši izskaidrotu ar spekulācijām Londonas biržā. Izrādās, ka kursa pieaugumam ir pavisam reāli ieganstī. „Times" tai pašā dienā saimnieciskā lappusē redzamā vietā raksta:

„Ārlietu ministra vietnieka paziņojums, ka Maskavā iesāksies 12. oktobrī sarunas ar Pad. savienību par nenokārtotiem parādiem, izraisīja pārliecību, ka iespējama vienošanās. Vismaz biržā tika pieņemts, ka garākā laika tecējumā gaidāms nokārtojums. Baltijas valstu parāda zīmes kāpa par 12 punktiem, un mazākus kursa uzlabojumus varēja konstatēt citām parādzīmēm, kuras saistītas ar zemēm aiz dzelzs aizkara.

Sarunas turpināsies par prasībām, kas cēlušās pēc 1939. gada, jo Pad. savienība vēl arvien atsakās atzīt cara valdības parādus. Sarunas skars prasības, kas cēlušās pēc Baltijas valstu, dalas Somijas, Polijas Rumānijas territoriju aneksijas.

Jau priekšā celtas prasības un pretprasības. Šīs prasības iztirzātas valrākārtējā Londonā notikušajā apspriedēs starp Apvienotās karalvalsts un Pad. savienības pārstāvjiem, kad sarunas vēl nebija pārtrauktas šī gada sākumā. Apspriedes pārtrauca, la iegūtu laiku prasību dokumentu pārbaudei.

Sarunu atsākšana nozīmē, ka dokumenti ir pārbaudīti. Britu prasības sasniedz 12 miljonu mārciņu, bet padomju pretprasības pārsniedz 7 miljonus mārciņu. Taču krievi ir sīksti kaulētājies. Arī tagad sarunas var ievilkties garumā. Tomēr varam cerēt, ka beidzot nadisies abām pusēm pieņemams nokārtojums." Tiktāl laikraksts „The Times".

Ka abas puses vēlas panākt sev izdevīgu nokārtojumu par zeltu, kas tām nepieder, neviena nav šaubu. Paliek tikai atklāts jautājums, ko tādā gadījumā darīt ar Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanu. Zelts piederot valstīm, kuras ir gan okupētas, bet kuru iekļaušana padomju impērijā nav likumīgi atzīta, vismaz līdz šim tas nav noticis. Ir dažas pazīmes, kuras liek secināt, ka ne vien Lielbritānijā, bet arī citas Rietumu lielvalstis labprāt noliktu Baltijas valstu brīvības jautājumu uz ledus.

Vai mūsu diplomātiskās pārstāvības kaut ko domā darīt, kad parādu jautājums atkal kļuvis nepatīkami aktūts, nav zināms. Londonas sūtniecības vadītājs atrodas atvaļinājumā, un bez viņa ziņas neviens nekā nespēj iesākt. P. A.

DŽONSONS PRASA AIZSARDZĪBAS BUDŽETA PALIELINĀŠANU

Pag. nedēļā prezidents Džonsons prasīja ASV kongresam papildus 1.7 bilj. dolaru aizsardzības budžetu Vietnamas kara vajadzībām. Rekomendāciju par minētās summas nepieciešamību prezidentam iesniedza aizsardzības ministrs Maknamara pēc savas nesenās vizītes Dienvidvietnamā. Grupai senātoru aizsardzības ministrs uzsvēra, ka Vietnamas karā uz spēles atrodas visa ASV nacionālā drošība.

Laikā, kad prezidents Džonsons prasija kongresam papildsummas, Vietnamas karam, komūnisti darbos pierādīja, ka šāda summa patiešām nepieciešama. Vienā no vispārdrošākajiem uzbrukumiem vietkongu partizāni pārsteidza dienvidvietnamiešu vienības Danangas lidlauka priekšplanā un iznīcināja 1,8 milj. galonu aviācijas degvielu. Pirms mēneša komūnisti lielajzās pašā lidlaukā un iznīcināja trīs lidmašīnas. Kad lidlauka aizsargi beidzot bija sagrupējušies cīnai ar partizāniem, pēdējie jau izrādījās sen pazuduši.

---

vairākumu, neatliks cita ceļa, kā sastādīt abu partiju koalicijas valdību. Rietumvācijas politikai un saimniecībai tas būtu visneizdevīgākais iznākums, jo šādā gadījumā nevienam nebūtu brīvas rokas iepriekš izplānotajai mērķtiecīgajai darbībai. Tomēr tā būtu vienīgi gadījumā, ja rastos sociāldemokratu un kristīgo demokratu koalīcija. Pašreizējo Rietumcācijas koalicijas valdību veido kristīgie un brīvie demokrati. Tādēļ iespējams, ka brīvie demokrati arī turpmāk izmantos valdīšanas iespēju, vienojoties par koalīciju ar vienu no abām lielajām partijām.

Teodors Silis

Latvija nav jāpaceļ legendā, bet brivibā!

Daudziem trimdas apstākļos izplēn nepiepildīti mūži, kas rada dvēseles īgnumu un mazvērtības kompleksus. Savu nopelnu izcelšanai un citu nopelšanai daudzi raksta atmiņas. Šie atmiņu klāsti ar „vēstures labošanu" ir ienesuši lielu samulsumu mūsu jaunatnē, un tā pamatoti jautā: vai patiešām Latvijā nav bijis neviena godīga patriota? Īsam jau noniecinājuši vai visus atbrīvošanas cīņu varoņus, ievērojamākos kultūras darbiniekus un par valsts nodevējiem gribam pataisīt pēdējo brīvās Latvijas valdību un valsts prezidentu. Sevišķi krasi tas izpaužas sociāldemokratu vadoņu atmiņu klāstos, kuros tie cenšas sociāldemokratu partiju un paši sevi izcelt vai ipar vienīgajiem brīvās Latvijas izcīnītājiem, sarglem un glābējiem.

Piederu paaudzei, kura izauga reizē ar brīvo Latviju. Varoņi šai paaudzei ir reāli tēli. Tos mēs paši esam redzējuši Latviju atbrīvojam ar lēcošo brīvības saulīti pie cepurēm. To vidū bija arī mūsu tēvi un brāļi. Tāpēc veltīgas ir pūles sagraut mūsu ticību Latvijas atbrīvošanas cīņu varoņiem un Latvijas valsts nodibinātājiem. Bet, lai sociāldemokrati nemulsinātu trimdā augušo jaunatni, gribu ar to dalities savā tiešajā pieredzē, ko mēs, tā laika jaunatne, pieredzējām un izjutām „partiju laikos" un „autoritārā Ulmaņa laikā".

Mēs zinājām, ka sociāldemokrati atbrīvošanas cīņu viskritiskākajā brīdī, kad galvaspilsētā Rīgā bruka iekšā komūnisti, atrāva savu atbalstu pagaidu valdībai un bija deklarējuši, ka brīva Latvija nav viņu mērķis, bet tikai līdzeklis visu zemju proletāriešu apvienošanai.

Ar dziļu sašutumu mēs, tā laika skolu jaunatne, novērsāmies no tā politiskā tirgus, kas izauga partiju laikā, krasās šķiru cīņās un savstarpējos apmelojumos. Tas bija Latvijas varoņu un Latvijas dibinātāju pazemošanas laiks. Varēja teikt, ka vienīgi kapos dusošie varoņi, kas vairs nekā neprasīja, netika nievāti. Dzīvos, kas arī miera laikā gribēja savu roku pielikt valsts darbā, kā bīstamus konkurentus nopulgoja un pazemoja, lai tad nobīdītu malā.

Mēs nevarējām saprast komūnistu un sociāldemokratu deputātu ālēšanos Saeimā, noniecinot baznīcu, Latvijas himnu un karogu. Tikai dziļāko sašutumu izjutām, lasot laikrakstos, ka sociāldemokrati Saeimā atsakās dziedāt Latvijas valsts himnu tāpēc, ka ar tās vārdiem tiek lūgta Dieva svētība Latvijai.

Mēs savās nacionālajās izjūtās nespējām aptvert, kā sociāldemokrati tikko izcīnītajā neatkarīgajā Latvijā visās savās sanāksmēs un svētku gājienos var lietot tikai aiņaini sarkano karogu un nest plakātus ar lozungu „Visu zemju proletārieši, saienojaties!". Kā noziegums mums likās, ka mirušo dzejnieku Raini sociāldemokrati izvadīja pēdējā dusā, plivinot tikai sarkanos karogus un nenodziedot pat Latvijas valsts himnu, kaut Rainis kā viens no pirmajiem savos dzejoļos bija saucis pēc Latvijas valsts un apliecinājis: „Klusi rokas uzliekam, brīvās Latves karogam; Topi, audzi, brīvā Latve, brīvo tautu kopībā."

Tāpēc K. Ulmaņa un ģen. J. Baloža izdarītās pārmaiņas valsts politiskajā dzīvē mēs, tā laika skolu jaunatne, apsveicām ar patiesu sajūsmu. Mēs ne brīdi nešaubījāmies, ka Latvija atkal ir drošās rokās. Mēs zinājām, ka vara ir to viru rokās, kas Latviju dibināja un brīvību izcīnīja. Mēs priecājamies, kad atkal tie varoņi, kas 18. novembrim bija devuši saturu un piepildījumu, ieņēma pienācīgu vietu valsts dzīves vadībā un 18. novembra svinībās arvien atradās goda vietās. Tas iejūsmināja un deva tiešu labajam. Mēs svēti solījāmies staigāt varoņu pēdās, kalpojot Latvijai.

Ja tagad trimdā kāds savu tukšo un izniekoto dzīvi, maldu ceļus staigājot, personīgās ambicijas un glēvumu grib attaisnot ar sišanu pie krūtim un bravūrīgi deklarējot: „Ja prezidents Kārlis Ulmanis būtu devis pavēli cīnīties par Latviju toreiz, kad komūnisti bruka Latvijā, tad tik' es būtu cīnījies un savu galvu par Latviju nolicis!" bet tomēr līdz šai dienai nekā Latvijas brīvības centienu labā nav darījis, tad tā ir tikai tukša plātīšanās.

Šķiet, viena šāda „varoņa" balsi dziesmu svētkos Portlandē būs sadzirdējusi arī dzejniece Velta Toma (skat. „Latvija Amerikā" 59. num.), kurš esot sacījis: „Pavēle nenāca. Mums vajadzēja mirt stāvus, ne mēģināt dzīvot uz ceļiem. Es nespēju savam mazlēlam izskaidrot tautas dziesmu „Uz ežiņas galvu liku"... Mīrdami mēs Latviju būtu pacēluši leģendā,— maza tauta cīnījās par savu brīvību. Tā bija lielā valstsvīra Ulmaņa kļūda: nelikt karot!—"

No teiktā secinu, ka šis vec tētiņš niekalbis vien būs bijis, jo nezina, ko stāstīt par latviešu vīru varonību no nezināmiem laikiem cauri vēstures posmiem līdz leģiona cīņām Kurzemes cietoksnī. Bet viņš savam mazdēlam svešumā gribētu vienīgi pastāstīt leģendu, kā mazā latviešu tauta varonīgi aizgāja bojā. Mums Latvija mirstot nav jāpaceļ leģendā, bet gan brīvībā! Tikai skaistas leģendas dēļ upurēt visu tautu būtu lielākā vientiesība un noziegums, ko kāds valstsvīrs vispār varētu izdarīt.

Latvijas valsts prezidents K. Ulmanis nesa lielu atbildību pret savu tautu un valsti, bija tai ziedojis sava mūža darbu, mīlēja to un darīja visu, lai tā dzīvotu mūžīgi. Tāpēc arī viņš ilktenīgajā brīdī izšķīrās ne par tautas tūlītēju varonīgu miršanu, bet gan par cerību nodrošināt tai dzīvību. Mēs, tā laika jaunatne, kas bijām izauguši reizē ar brīvo Latviju, valsts drūmajās dienās visi stāvējām aiz mūsu prezidenta un bijām gatavi pildīt katru viņa pavēli. To zināja arī prezidents.

Ja tagad dzird prezidentu nosodām, ka tas nav mums devis pavēli ar ieroci rokās stāties komūnistu ordām pretī, tad piemirsts viens: kurš tēvs gan savus labākos un uzticīgākos dēlus sūtīs drošā nāvē, zinot, ka ar to Latvijas brīvību nav iespējams glābt. Še izpaudās uzticība prezidenta izmisuma cerībai, ka brīvās Latvijas auklēto jaunatni izdosies saglabāt brīdim, kad viņas cīnai būs nozīme.

Cerības nepiepildījās. Pirmais mocekļa ceļā gāja prezidents. Sekoja simti... tūkstoši... Latvija kopā ar citām valstīm iegrima verdzības tumsā. Nebija pasaulē spēku, kas stātos tai pretī. Vai mūsu mazās valstsprezidents to spēja? Mēs zinājām, ka šī nevarība milzīgā pārspēka priekšā visvairāk sāpēja prezidentam.

(Nobeigums 8. lpp.)

Rietumvācija gatavojas vēlēšanām

Rietumvācijā šoruden notiks parlamenta vēlēšanas, kuru iznākums var izšķirīgi iespaidot ne tikai Vācijas, bet visas Rietumeiropas nākotni un ASV tālāko lomu Eiropā.

Rietumvācijā par valsts vadību cīnīsies kanclers Ludvigs Ērhards, vācu saimnieciskais ģenijs, kuriem vācieši daudz parādā par savu pašreizējo labklājību un Rietumberlīnes lielvecākais Vilijs Brands, dinamisks sociālists, kas prasa lielāku Bonnas politisko aktivitāti starptautiskajā laukā un brīdina vāciešus no iesūnošanas.

Istā vēlēšanu kampaņa sāksies augusta beigās. Rietumvācijas politiskās partijas savstarpēji vienojušās kampaņas garumu nepārspīlēt atmetot amerikāņu un sekojot angļu paraugam. Bet arī pirms kampaņas tiek izteiktas domas, jādzird dažādi minējumi un nebeidzami publisku aptauju rezultāti, kas bieži vien ir tuvu patiesībai, bet tikpat bieži liku-ši stipri sarkt kā presei, tā politiskajām artijām un to kandidātiem.

Rietumberlīnes lielvecākais Brands savu kampaņu balstīs uz solījuma ievēlēšanas gadījumā darīt visu iespējamo sarunu pa-nākšanai ar Pad. savienību Vācijas jautājuma atrisināšanai. Sociāldemokratu partijas vadītājs kādā intervijā Bonnā uzsvēra, ka otrs pasaules karš tagad beidzies jau kopš 20 gadiem un ka pienācis pēdējais laiks panākt vienošanos ar Maskavu. Branda uztverē Bonnai jābūt tai, nevis ASV, Anglijai un Francijai, kas runā tieši ar Pad. savienības valdību. Viņš, sazinoties ar Rietumvācijas politiskajām partijām, par saviem plāniem informētu Rietumu lielos un dotos tieši uz Maskavu. Brands ir ļoti neapmierināts ar Rietumvācijas lomu starptautiskajā politikā. Viņš uzskata, ka Rietumvācija gan izveidojusies par saimniecisku milzi, bet joprojām palikusi politisks punduris.

Branda solījumam meklēt sarunas ar Maskavu ir viena ļoti vāja puse. Nenoliedzami, šāda doma vācu vēlētājiem var ļoti patikt, bet Pad. saienība nav izrādījusi absolūti nekādu pazimju, ka arī gribētu par šo jautājumu runāt. Gluži otrādi, Pad. savienības oficiālajā uztverē Austrumvācija ir neatkarīga valsts un, ja Rietumvācija grib runāt, zemes apvienošanas lietā, tad tai jārunā tieši ar Austrumvāciju, nevis Pad. savienību. Brands izteica cerības, ka viņa plānotās priekšsarunas beigu beigās novestu pie vispārējas miera konferences, kurā piedalītos visas kara iejauktās Eiropas valstis.

Kanclers Ērhards savu platformu vēl nav noformulējis, bet domā, ka viņš turēsies pie Rietumvācijas augošās labklājības, kas, nenoliedzami, ir daļēji viņa personīgi radīta.

Rietumvācijā izdarītās publiskās aptaujas tomēr nav labvēlīgas Ērhardam. Un tomēr minējumos pareģo viņa uzvaru. Vēlēšanās uzvarot sociāldemokratiem, kanclera amatā nāktu Vilijs Brands. Aptaujas rāda, ka jau tagad 48 proc. vēlētāju nodotu balsis par sociāldemokratiem, tikai 42 proc. par kristīgajiem demokratiem. Bet personīgās popularitātes laukā Ērhards atrodas tālu priekšā Brandam. Reizē ar to vēlēšanu kampaņā paredz divas dažādas cīņas: sociāldemokrati cīnīsies kā vienota vienība, palaujoties uz augošo popularitāti un gados jaunāko vēlētāju saimi, kurai apnikusi kristīgo demokratu mēreības pieeja un kas grib redzēt krasākas pārmaiņas kā saimniecībā, tā politikā. Cīnīdamās kā grupa, sociāldemokratu partija Vilija Brandu kā individu atstās otrā vietā. Kristīgie demokrati lietos tieši pretēju taktiku. Viņi balstīsies ne tikai uz Ērharda personīgo popularitāti, bet arī uz tādu politisku lauvu kā Konrads Ādenauers, kas 89 gadu vecumā ir viena no iespaidīgākajām personībām visā valstī.

Sociāldemokrati aizrāda, ka pēdējo 4 gadu lokālvēlēšanās ieguvuši 1,5 milj. jaunu balsu, kamēr kristīgie demokrati zaudējuši 2,5 milj. No otras puses, balsis lokālvēlēšanās nenozīmē drošas balsis vispārējās vēlēšanās, un kristīgie demokrati ir pārliecināti, ka ikviens Rietumvācijas balsstiesīgais, kura prātā būs visniecīgākā neskaidrība par sociāldemokrātu platformu un viņu solījumu vērtību, izšķirsies par drošajiem un gadiem ilgā valdīšanā pārbaudītajiem kristīgajiem demokratiem, tādā veidā nosvītrojot tagad aptaujās redzamo sociāldemokratu pārākumu.

Vēl, protams, pastāv arī trešā varbūtība. Ja vēlēšanu rezultātā nedz sociāldemokrati, nedz kristīgie demokrati nespēj iegūt

Pēteris Aigars

Arī kalngalus tumsība žņaudz...

Nejauši manās rokās nokļuva Ļeva Tolstoja grāmata „Kas ir māksla...". Reiz lasīju šo pretrunīgo grāmatu savu rakstnieka gaitu sākumā, tādēļ ar lielu interesi šķirstīju to, meklēdams, salīdzinādams Tolstoja toreizējās domas par mākslu ar tām, kas patlaban ņēmušas virsroku. Un man nokrita acīm kā zvīņas. Kur tad radusies sociālistiskā reālisma ideja? Pirmai to krievu literatūrā ir formulējis grāfs Ļevs Tolstojs jau 1897. gadā, tikai ne sociālistiskās doktrīnas bet tuvāk mīlestības vārdā. Nobeigumā pasaules literatūras korifejs deklarē: Mūsu laikā mākslas uzdevums ir pārvietot no prāta uz jūtu sfairu patiesību par to, ka jaužu labklājība atkarīga no savstarpējās saderības„ un valdītāju varmācību aizstāt ar Dieva t. i. mīlestības valstību, kuŗa mums visiem liekas kā augstākais mērķis cilvēces dzīvē."

Tolstojs ir angažētās mākslas un kultūras pravietis, aizmirsdams, ka katra angažētā māksla ir nebrīva. Ne vairs radītājs mākslinieks nosaka sava darba ievirzi, bet ārpus viņa eksistējošie „morāliskie" motīvi.Komūnisti ir gājuši tikai soli tālāk un rammai. Ja māksla atzīst paklaupaklāvuši mākslu partijas programmai. Ja māksla atzīst paklautības principā, tad vairs nav svarīgi, kam tā kalpo. Verdzene nevar paust cilvēka sirdsapziņas brīvo balsi.

Ļevs Tolstojs galvenos pārmetumus vērš pret toreizējo jauno impresionismu glezniecībā mūzikā un simbolismu literatūrā. Pat tādi dzejas ģeniji kā Bodlērs un Verlēns viņam liekas samāksloti, nesaprotami. Verlēna klasisko dzejoli par dzejas mākslu „Tik mūziku pār visām lietām..." Tolstojs atzīst par lielāko ķecerību Malarmē uzskats, ka dzejas skaistums atkarīgs no tā, par cik laitāļam vai klausītājam pašam jāatmin dzejoļa jēga, jo dzejai jābūt arvien miklai. Tolstojam šķiet pilnīgi nepieņemams. „Tā domā ne vien franču dzejnieki; tā domā un tā darbojas visu citu nāciju dzejnieki — vācieši, skandināvi, itālieši, krievi, angļi; tādos pašos uzskatos ir jaunā laika mākslinieki — gleznotāji, tēlnieki un mūziķi. Atsaucoties uz Nīči un Vāgneru, jaunlaiku mākslinieki pieņem, ka viņiem nav jābūt saprotamiem vienkāršajām masām; pietiek, ja izraisa poētisko pārdzīvojumu tikai ģisizglītotākajos, „kā atzīst angļu estēts," pukojas Tolstojs.

Lai pārliecinātu par savas domas pareizību, Tolstojs min virkni labāko franču rakstnieku un dzejnieku, kas tagad jau kļuvuši par franču literatūras klasiķiem. Līdzās Bodlēram un Verlēnam viņš min Moreasu, Šarlu Vinjē, Anrī de Renjē, Morisu Meterlinku, Renē de Gurmontu, Žoržu Rodenbachu u. c.

Dusmas Tolstojā izraisa arī Bodlēra izdaudzinātais „Svešinieks":

Dusmas Tolstojā izraisa arī Bodlēra izdaudzinātais „Svešinieks":

„Ko tu mīli, noslēpumaino svešiniek: tēvu vai māti, brāli vai māsu?"

„Man nav ne tēva, ne mātes, ne māsas, ne brāļa."

„Savus draugus?"

„Tu minēji vārdu, kuŗa jēga līdz šim man ir sveša."

„Dzimteni?"

„Nezinu, uz kuŗa platuma grāda tā atrodas."

„Skaistumu?"

„Labprāt to mīlētu, ja tas būtu nemirstīga sieviete."

„Zeltu?"

„Es neieredzu to tāpat, kā tu neieredzi Dievu."

„Bet ko tad tu mīli, dīvainais svešiniek?"

„Es mīlu mākoņus... mākoņus, kas tur aizpeld... brīniškīgus mākoņus."

Turpat simt gadu pagājis no tām ciņām, kad tuvākmīlestības vārdā Tolstojs sacēlās pret izlaidīgajiem, neskaidrajiem simbolistiem, dekadentiem. Vai pasaulē ir vairāk dailuma, vairāk patiesības mīlestības, vairāk brīvības? Visas ilgās un gaŗās ciņas bijušas veltīgas. Morāles ir mainījušas svārkus un saimniekus, brīvības ideāli ir aptumšoti, un atkal kādas labākas laimes un taisnības valsts vārdā dzejnieki met cietumā, pasludina par liekēžiem tikai tāpēc, ka kāda sejа vai dvēsele varas turētājiem liekas aizdomīga, brīvdomīgos vajā. Kam lai ticam, ko lai pielūdzam? Gribas izsaukties ar Bodlēru: „Es mīlu mākoņus, mākoņus, kas tur aizpeld, brīniškīgus mākoņus..." Viss cits paiet, zaudē samērus un lielumus, tikai mainīgie, vēja dzītie mākoņi priecē mūsu acis, kad nav nekā vairs pie kā piesiet ilgas...

Visas autoritātes ir pievilušas mūsu gadsimta cilvēkus, visas bākas ir apdzisušas. Arī gaišā dienā maldāmies kā pa tumsu, jo tumsa mīt mūsu dvēselēs. Tikai retais, pavisam nedaudzie spēj vēl paši spriest, spēj paši lemt savu likteni, netaujājot padoma no autoritātēm... Varbūt ir labi tādos brīžos izlasīt kādu senu grāmatu, pamest skatienu pāri aizgājušā gadsimta drupām un salīdzināt tās ar mūsu gadsimta atstātajām. Notikumu rats ir griezies, bet tā griešanās nav nesusi cilvēcei laimi.

Taču mēs nezinām, vai cilvēki ir laimes cienīgi.. Katram gadsimtam ir savas likstas un vājības, pašam tās jāuzvar. Ja to spēj, vēsture to dēvē par zelta gadsimtu. Vai mūsējais tāds būs? Neviens to nezina, tikai persiešu dzejnieks Mužrifadīns Sādi saka:

No sīkām lāsēm
mazie strauti top.
Bet jūra šalc,
kad plūst tie vienkop
Aiz sīkiem soļiem
gaŗas jūdzes stājas
No sīkiem graudiem
pilnas klētis krājas.

Varbūt patiesi ir gudri samierināties ar mazumu. Mīlēt mūs drīzāk pievil nekā punduri, jo milžiem vairāk uzticamies.

Pasaules radīšana

SU (SIOUX) INDIĀŅU LEĢENDA

Iesākumā Lielais Gars radīja Sauli un Zemi — virišķīgā un sieviškīgā principu — savas radības galvenos elementus, kam viss pārējais bija paklauts. Saules siltums apņēma mūsu māti Zemi, un, lūk, viņa dzemdēja dzīvību: stādus, dzīvniekus. Beidzot iz noslēpuma parādījās Pirmdzimtais cilvēka veidā, tomēr viņš bija vairāk nekā cilvēks. Viņš vienlaikus kļeļoja zvēru tautas vidū un mācījās izprast viņu paražas un valodu. Zvēru tauta uz viņu lūkojās brīnumā un bijībā, jo tie nekā nespēja uzsākt, ka viņš to nezinātu. Pirmdzimtais uzcēla telti zemes vidū, un virs zemes nebija nevienas vietas, kuŗu viņš nepiestrāvotu ar savas būtes spēku.

Beidzot Pirmdzimtajam šķita apnicīgi dzīvot vienam, un viņš izveidoja sev draugu — ne dzīvesbiedri, bet brāli — no skabargas, kuŗu viņš izvilka no sava kājas īkšķa. Mazo Zēnavīru Pirmdzimtais neradīja pieaugušu, bet kā nevainīgu bērnu, uztīcīgu un bezpalīdzīgu. Vecākais brālis bija viņa skolotājs ikvienā dzīves attīstības posmā, no mazotnes līdz viņa gadiem, un daudzas mūsu senās ticības un vissvētākās paražas sakņojas likumos un padomos, kuŗus viņš deva mazajam Zēnavīram.

No dzīvniekiem redzamākais bija Zirneklis, sākotnējais nemiera cēlājs, kas uzmanīgi vēroja zēna pieņemšanos prātā un veiklībā un iedvesa zvēriem domu viņu nogalināt. Zirneklis teica: „Ja, jūs to nedarīsit, tad kādu dienu viņš būs mūsu kungs!" Bet visi mīlēja mazo Zēnavīru, jo viņš bija tik draudzīgs un bieži ar viņiem rotaļājās. Tikai dzijās jūras briesmoņi uzklausīja Zirnekļa vārdus. Pienāca diena, kad tie atņēma Zēnavīram dzīvību un paslēpa viņa ķermeni jūras dibenā. Bet Pirmdzimtais ar savu brīnumspēju palīdzību atrada nedzīvo ķermeni un svētajā miglaspeldē tam atdeva dvašu.

Vēlreiz mūsu pirmtēvs laimīgs klejoja zvēru tautas vidū, kas toreiz bija stipri un vareni. Viņš atkal mācījās viņu tikumus un valodu; no putniem viņš iemācījās dziedāt, no zivīm peldēt un no kalnu kazām drošām kājām kāpaļāt un lēkāt pa klintīm. Bet atkal Zirneklis sēja nemieru dzīvnieku vidū, un uz visām zemes pusēm, jūrā un gaisos izsūtīja ziņu pulcēties karam pret Zēnavīru. Nepagāja ilgs laiks, kad jauneklis atklāja sazvērestību. Viņš sadrūma. Zēnavīrs mīlēja savus dzīvnieku draugus, un viņu sazvērestība viņu dziļi apbēdināja. Bez tam viņš bija arī kails un bez ieročiem. Bet vecākais brālis viņam iedeva loku un bultas asiem krama galiem, akmens karavāli un šķēpu. Tad viņš četrreiz uzmeta gaisā pa olim, un ikreiz, kad tas nokrita, tas pārvērtās klinti vai klinšu sienā ap jaunekļa telti. „Tagad." Pirmdzimtais teica. „tev pienācis laiks cīnīties un aizstāvēt savu virsvaldību, jo viņi sagādājuši nepatikšanas tev, nevis tu viņiem." Dienu un nakti Zēnavīrs palika sardzē klints radzes augstākajā vietā un lūkojās pēc ienaidniekiem. Pēc kāda laika viņš ieraudzīja, ka lieli bifeļu pulki vērta prērju melnu un alņi salasījās mežmalā. Lāči un vilki ielenca viņu no visām pusēm, un tad no debesīm Pērkons nodārdināja savu biedīgo kara sauciņu, un vilki atbildēja gari stiepgaudām. Āpši un citi racēji tūliņ sāka kasīt ejas zem viņa cietokšņa, bet kāpalātāji rāpās augšup pa stāvo klinti. Tad pirmoreiz zemes virsū tika savilkts loks un simtiem asu bultu atrada mērķi zvēru ķermeņos, un ikreiz, kad Zēnavīrs atvēza savu akmens karavāli, viņa ienaidnieki krita bez skaita. Beidzot kukaiņi, mazā gaisa tauta, visi kopīgi viņam uzbruka, līdzami acīs un ausīs, un ar saviem indīgajiem šķēpiem sagādāja viņam mocības, tā ka viņu pārņēma izmisums. Zēnavīrs sauca vecāko brāli pilīgā. Tas viņam pavēlēja ar akmens karavāli sist pa klinti. No triecena izšķīlās dzirkstis, iekrita prērijas nokaltušajā zālē, un tā uzliesmoja. Pacēlās vareni dūmi kas aizdzina kaitinātāju kukaiņu tautas baru, kamēr liesmas sacēla lielas izbailes pārējos un tos izkliedēja uz visām pusēm.

Tā pirmoreiz dalījās taka starp cilvēku un zvēru tautu. Un kad zvēri sūdzējās un gribēja līgt mieru, līgumā nosacīja, ka tiem uz visiem laikiem jāapgādā cilvēks ar gaļu uzturam un ādām apsegam, kaut viņam tos nācās iegūt ar pūlēm un vairoties briesmu. Mazie kukaiņi nevēlējās līgt mieru, un kopš tā laika vienmēr palikuši cilvēku mocītāji; tomēr debesu putni nolēma kukaiņus pārmācīt par viņu stūrgalvību, un to tie dara līdz šai dienai.

Pēc kaŗa ar zvēriem bija jāpārvar dabas spēki. Liekas, ka šīs cīņas nolūks bija iznīcināt ļauno zvēru tautu, kuŗa bija savairojusies liela un pārāk stipra vienīgajam cilvēkam. Teika stāsta, kad pienācis rudens, Pirmdzimtais devis savam jaunākajam brālim padomu uzcelt siltu telti no bifeļu ādām un uzkrāt daudz pārtikas. Tikko jaunelkis to bija veicis, sācis snigt un sniedzis vienmērīgi daudzus mēnešus. Zēnavīrs pagatavojis sev sniega kurpes un ar tām varējis viegli iziet medībās, kamēr zvēri tikai ar grūtībām spējuši viņam izbēgt. Beidzot vilki, lapsas un kraukļi nāca pie viņa telts un lūdza pēc ēdamā. Viņš tiem palīdzēja, bet daudzi plēsīgi zvēri aukstumā un badā aizgāja bojā.

Kādu dienu, kad izbadējušies zvēri ieradās pie telts, sniega bija sasnidzis tik daudz, ka pārsniedza telts saslieto kāršu augstumu. Pa cauruminu zvēri ieraudzija Zēnavīru klusu un nekustīgu guļam pie ugunskura ar pelniem noziestu seju. Zvēri priecājās un teica: „Tagad viņš miris un mums vairs nesagādās raizes!". Bet parādījās saule, un silta vēsma izkausēja sniegu, tā ka zemi klāja dziļš ūdens. Jau-

(Nobeigums 6. lpp.)

LATVIJA

64. N-RS. TRESDIENA, 1965. GADA 11. AUGUSTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčela, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas teipu.

STARP MASKAVU UN PEKINGU

„The Communist States at the Crosroads between Moskow and Peking," by Adam Bromke, Praeger (Kanadā — Burns & MacEachern Ltd.) izdevums, 270 lp.

Par Pad. savienības un Ķīnas konfliktu ir sarakstītas daudzas grāmatas un vēl vairāk laikrakstu un žurnālu rakstu, bet šis darbs, kas nāk īstā laikā, pirmoreiz tik dziļi analizē šo divu lielo komūnistu lielvalstu strīda iefekmi uz pasaues varu līdzsvaru, pakavējas pie savstarpējām attieksmēm starp valstīm, kas reiz veidoja slaveno „padomju bloku".

Autors, kas pasniedzis politiskās zinības un vadījis pētījumus Harvarda, McGilla un Montrealas universitātēs, tagad vada padomju pētniecību Karltona universitātē Otavā.

AKL

KOMŪNISTU PARTIJA ČECHOSLOVĀKIJĀ

Heinrich Kuhn: „Der Kommunismus in der Tschechoslowakei", Verlag Wissenschaft und Politik izdevums, 304 lp.

Autors veicis izcilu darbu, lai attēlotu komūnisma iespiešanos čechu zemē, izaugot no pagrīdes partijas par valdošo partiju. Grāmatai pielikumā pievienots plašs dokumentu tulkojums. Tas, liekas, būs labākais darbs, ko šai jautājumā sarakstījis kāds rietumu pasaules autors. Čechu komūnistu partijai, kas nodibinājās 1921. gadā, nav savas programmas, kā tas mēdz būt citām komūnistu partijām, jo — kad šī partija dibinājās jau pastāvēja komūnistu internacionāle, tās programma bija saistoša visām internacionāles sekcijām, kāda bija arī čechu komūnistu partija. Savu „uzvaru pār buržuāziju" partija ieguva tikai ar 1948. gada februāŗa apvērsumu. AKL

LIELIE VEIKALI UN POLITIKA

„The Free Enterprisers: Kennedy, Johnson and Business Establishment", bq Hobart Rowen, G. P. Putnam's Sons (Kanadā — Longmans Canada Ltd.) izdevums, 319 lp.

Autors — Vašingtonas tautsaimnieks, — sniedz interesantu apskatu par Kenedija un Džonsona attieksmēm ar lielajiem veikalnieķiem. Autors domā, ka, par spīti lieliskajai liberālo tautsaimnieku un domātāju grupai, kas bija sakoncentrēta ap Kenediju, viņš tomēr nav spējis īstenot vairākus savus mērķus. Prezidentam bija jārēķinās ar konservātīvo kongresa noskaņojumu.

Sava darba beigās autors konstatē, ka Lindona Džonsona (kaut arī tas patapinājis vairākas Kenedija programmas) saskaņa ar veikalnieku pasauli ir daudz labāka. Autors domā, ka ar jaunajiem valsts naudas tērēšanas, budžeta un saimnieciskās plānošanas konceptiem Džonsons var ievadīt savu zemi jaunā saimniecības laikmetā, kas bija Kenedija sākuma mērķis. AKL

Eduarda Vingŗa viņete un ilustrācijas

22. turpinājums.

Virzienu, kuŗā jāiet, tikai aptuveni nojauzdama, esmu nonākusi pie pils. Arī tā krietni sašaudīta, bet citādi stāv kā stāvējusi. Gar Nacionālo teātri nogriežos Kronvalda bulvārī. Universitātes ķīmijas ēka palikusi neskarta. Un tur tālāk, kreisajā pusē, paceļas anatomikums.

Neviļus man elpa aizraujas un sirds sāk straujāk pukstēt. Vai drīkstēšu kādreiz šis durvis virināt? Vai varēšu nākt un iet kā daudzi, kas te mācījušies un mācīsies, pētīdami cilvēku pa detaļām?

Tīri neapzinīgi nospiežu smago durvju rokturi. Esmu pārsteigta un gandrīz vai nobijusies, kad durvis padodas un es atrodos vestibilā. Pie maza galdiņa sēž laipna večiņa. Redzēdama, cik neveikli jūtos, viņa mani sveicina un uzrunā pirmā:

„Kas tad bērniņam uz sirds? Vai domāsi studēt, vai? Te jau tādi kungi šodien sanākuši telpas apskatīt . . . Tāpēc jau arī esmu te un durvis nenoslēgtas. Agrāk biju te apkalpotāja, tagad pieņēma atkal. Tādiem kā mums jau liek mieru, kaut visi tāpat vien domājam . . ."

Brīnos par večiņas atklāto runu, kaut visumā sāku jau pierast, ka latviešiem sirdis tik pārpilnas, ka runā ar tautiešiem — pat ar pilnīgi svešiem — ļoti atklāti, klaji izsakot savu neapmierinātību un sašutumu. Vēl dzīve nav iemācījusi klusēt. Pirmajā okupācijas gadā vai katram gadījušies piedzīvojumi, kas iemāca, ka atklāta valoda iespējama vienīgi vistuvāko un labi pazīstamo draugu vidū.

Pamāju galvu un pastāstu večiņai, ka tiešām vēlos studēt medicīnu, bet šeit tomēr esmu iekļūdusi tikai nejauši. Tur apakšā esot līķu pagrabi, — stāsta runīgā māmuļa, — bet augšā lielā un mazā preparēšanas zāle. Pametu skatienu norādīto kāpņu virzienā un ieraugu milzīgu gleznu — ārstu ar vairākiem asistentiem pie līķa.

Glezna ir mans šīs dienas otrs lielākais pārdzīvojums. Visu medicīnas studentu — iesācēju, domas saista līķi un to griešana. Tā arī mani māc ziņkāre un reizē bailes. Kā tas būs? Liekas, ka būs sasniegts tikpat kā viss, kad varēšu stāvēt baltā ķitelī sekciju zālē un ar spožu skalpeli, bet vienaldzīgu seju graizīt krustām un šķērsām miruša cilvēka miesu. Bet vai es maz tik tālu tikšu? Varbūt neuzņems? Un ja arī uzņems, vai, līķi secējot, nekļūs slikta dūša? . . .

Lai šī diena kļūtu par sevišķi bagātu, mājās mani sagaida vēstule un vairāki galvaslakatiņos iesieti saiņi. Šos lakatiņus es pazītu starp simtiem citu, — tie mīļās vecmāmiņas! Ātri, pat mēteli nenovilkusi, atplēšu aploksni un lasu:

Mīļo bērniņ!

Domās skūpstu Tavu vaidziņu. Tu esi tagad tālu no manis, un man ir tādas rūpes par Tevi. Šodien bija laimīga diena, jo ieradās atkal Tavs tās reizes vedējs Brūkļa kungs un pastāstīja, ka Baltiņi dzīvo vēl turpat un Tu esi pie viņiem. Viņš arī neatteicās Tev aizvest ciema kukuli no manis. Ieliku gabaliņu speķa, burciņu ar ievārījumu no mana dārza avenītēm un pašceptas maizītes kukulīti. Nosūtu arī Tavas siltās botes no pagājušā gada un vilnas šalliti, kuŗu pati uzadīju.

. . . .

Antons ar mammīti dzīvo kā kalpu pāris tai vasaras virtuvē. Tūlīt pēc mājas atstāšanas tajā ievākusies tā čeka. Māja gan tieši tādēļ mazāk izpostīta par citām, pat vēl dažas gotiņas palikušas kūtī. Tās čekistu denčiks barojot un slaucot saviem augstajiem kungiem. Bet mammīte gan esot ar nerviem pavisam slima — naktis negulot un visas dienas raudot. Pa sētas lodziņu varot redzēt, kā ved nabaga cilvēciņus uz pratināšanu, bet viņa ikvienu no tālienes notŗurot par tēti, iedomājoties, ka viņš kaut kur nokļerts un tiek vests . . . Nav jau viegli tos skatus redzēt, kas tur jāredz, un ja piedevām vēl neesi pats savā ādā . . . Atnāca Vigantu tēvs un to visu pastāstīja.

. . . . .

Neej pa vakariem no mājas ārā. Izejot saģērbies silti. Dienas tagad vēsas, vari saaukstēties. Adu Tev tautiskus dūrainīšus ar to saulītes rakstu virspusē, kas Tev tik ļoti patīk. Vakaros lūdzu Dieviņu, lai Tevi pasarga.

Vecmāmiņa

Mēs atkal un atkal esam pie puišiem pagrabā.

Sarunas arvien atgriežas pie Pekša. Gadījums ar viņu ir baigs brīdinājums katram, kas vēlētos kļūt godīgs un atklāts, izstāstot visu par sevi. Tieši Peksis nekad savā dzīvē nebija piedalījies kaujās vai pat krievu cālim dzīvību atņēmis. Bet tāds iznākums! Īstenībā jau to varēja paredzēt, tādēļ pārējie gan ar labu un ļaunu centās Peksi pārliecināt un atturēt. Nekas nelīdzēja. Bet Peksis tomēr ir savējais, tādēļ palikušo domas pie viņa kavējas. Kurp aizsūtīs? Vai viņš stāstīs par pārējiem? Varbūt viņam tomēr kāda nojauta, kur slēptuve atrodas? Pat Aivars, kas vienmēr ar Peksi strīdējies, ir kluss un norūpējies. Liekas, ne tik daudz par to, ka Peksis varētu palikušos nodot, bet vairāk par viņu pašu kā par cilvēku, kas tikko vēl bijis te, tomēr tagad staigā nezināmus ceļus.

„Nabaga velns," Aivars runā kā pats ar sevi, „pats skrēja vilkam rīklē. Atradis, kam taisnību teikt . . ."

„Aci pret aci, zobu pret zobu, — stāv pat bībelē rakstīts!" strauji un ar nelielu patosu līdzšinējās sarunas pārtrauc melnmatainais Kārlis. „Ar žēlumu un žēlošanos mēs nekā nepanāksim. Mums jāgatavojas aktīvai cīņai. Mēs nelieksimies to priekšā, kas ieradušies latviešu zemē un saplosa tautas dvēseli, piesmej latvju sievas, iznīcina nevainīgus cilvēkus! Atmaksas stundai jānāk. Tātad — kas nāks ar mani uz mežu?"

„Es . . . es . . . es . . ." atsaucas vairākas balsis.

Andrejs un vēl daži klusē. Olgas vīra sejā redzama iekšēja cīņa.

„Es domāju tāpat kā jūs visi par šiem iebrucējiem," Andrejs uzsāk, „bet — mēs jau vakar vieni par to diezgan runājām — vienā ziņā mūsu ieskati tomēr dalās. Pēc visa dzirdētā, es vairs nespēju ticēt kādiem sevišķiem brīnumiem no sabiedroto puses tuvākā laikā. Visu laiku draudzējušies ar krievu un atbalstījuši to, vai nu pēkšņi apgriezīs stobrus otrādi pret savu draugu? Kaut kā tam neticu. Es priecātos, ja taisnība izrādītos jums, ja būtu maldījies. Bet ja palīdzība nāktu tikai pēc daudziem gadiem? Tad tāda veida ūpuris būtu veltīgs, kādu gribat uzņemties!"

Andrejs, karavīru valodā runājot, ir frontes puika, bezbailīgs un nosvērts. Viņu ciena un respektē, bet šai jautājumā līdzīgi viņam domā vēl vienīgi Mārtiņš un Leksis. Citus pārāk spārnojis entuziasms. Atkal un atkal Valdis, enerģisks Zemgales puisis, atkārto sava bijušā komandiera pulkveža Lobes mudinājumus. Jā, sirmais pulkvedis bija pratis aizraut ne tikai uz acumirkli vien.

(Turpinājums sekos)

Komponista

Pagājuši desmit gadu kopš traģiskās augusta nakts, kad pāragri izdzisa komponista Valdemāra Lindes dzīvības liesma. Četros Kanadā pavadītos gados viņš kļuva par simbolu nemitīgai latviešu mūzikas rosmei ne vien kā skaitliski lielākā vīru kora Viesturs diriģents, dziesmu svētku virsdiriģents, bet arī kā smalkjūtīgs un gaumīgs komponists.

Valdemārs Linde dzimis 1912. gada 7. augustā Jaunpils pagasta lauksaimnieka ģimenē. Latvijas konservātorijā viņš iemācā 1936. gadā, iestājoties kompozicijas teorijas klasē, kur mācījās pie prof. J. Vītola un prof. A. Ābeles. Lindem līdzi nāca kāds veselīgs latviešu zemes smagums, lēna noteiktība, dziļa sirsnība, neviltots prieks. Ar šīm teicamajām rakstura īpašībām apveltots, viņš iemantoja daudz draugu konservātorijas audzēkņu saimē. Kaut arī materiālā ziņā nabagi bijām visi, tomēr vienas otras spontāni sarīkotas dzires nepagāja mums secen, kad Linde ieņēma labsirdīga vērotāja lomu, pavisam retī veļot balsi kādai asprātībai vai pieblīdumam. Toties bieži viņu varēja pamanīt konservātorijas gaiteņos, pētījot savu nošu burtnīcu un ne reti kaut ko labojot vai papildinot. Varēja domāt, ka viņš nekad ar uzrakstīto nebija apmierināts. Tā jau no šiem laikiem palikusi prātā viņa darbā uzņēmība. Nedomāju, ka Linde būtu bijis visspožākais vai visapsološākais Vītola skolnieks, taču viņa mūzikas gaumīgā mērenība, saistīta ar mērķtiem meklējumiem romantiskā pasaulē, vecajam kungam tomēr imponēja. Lindes agrīnos darbos sastopām zināmu pazemības momentu, kas nekļuva sevi, bet kādā neizsakāmi laipnā gaismā kautrīgi nostājas „zvaigžņu" maliņā. Vietā būtu K. Skalbes vārdi par ziedīņu, kam Dievs ir gaŗām gājis un viņu sveicinājis. 1942. gadā, konservātoriju beidzot, viņa darbu mapē atrodas klavieru sonāta, stīgu kvartets, solo un koŗa dziesmas. Šie viņa darbi pastāvētu godam arī šodienas mūzikā, ja vien pats komponists nebūtu tos pārāk labojis, kādreiz pat līdz nesalasāmībai. Daudzi viņa koŗa darbi, kā arī

(79. turpinājums)

Varbūt ka tās bija ķēniņa paša ne gas, kas viņu aicināja būt plaukstošo ko starpā un klausīties putnu dziesmās, kā agrāk bija noticis, kad viņš ar tēva ganā joja Betlehemas kalnos? Varbūt tā bi sieviškība, kas pēc gaŗu gadu darba, zau ieguvumiem, aicināja to reiz atkal tikai ba neprasot, kas šo baudu dod un kas pār t Bet viņš pēkšņi piecēlās:

— Lai jel, ak Batšeba, notiek, kā tu savā prātā... — viņš teica,— ved man es dzirdu putnu balsis un lai mani kau siltumu...

Tā nu notika, ka ķēniņš atstāja sa nedomādams par to, cik svarīgas lietas kārtotas, gaŗām pārsteigtajai gātiešu sarc šaurajiem vārtiņiem pils mūrī, kurp to, stīdama, veda Batšeba. Pēc nedaudzām ņi bija dārzā, kur ķēniņš daudzus gadus iespēris ne kāju.

Dārzs tiešām bija jauks. No vienas ņēma augstais, no milzu akmins bluķie pils pagalma mūris, no otras visai augsta aptēstu akmeņu siena, kas pacēlās stāva lā. Aizas krauja bija tik stāva, ka pa to

VIJA

965. GADA 11. AUGUSTS

IJA TORONTO.

ēds Vinčels, 508 Palmerston
531—4533;
vija Ancāne, sasniedzama re-

ifs Noritis, 1749 Victoria Park
Ont.; tālr. 759—8076;
inieks, 26 Underhill Dr., Don

iņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3,

ROPĀ:
ster/Westf., Von Einem Str. 19.
s pēc vajadzības laināt. Ne-
ā, bet uz vēlēšanos sūta at-
Kanadā) vai starptautiskais
autora vārdu vai iniciāļiem
omas ir rakstītāja personīgs
ilst arī redakcijas viedoklim.
Kanadā — par mēnesi $1.50;
.50; 6 mēn. $3.50; par gadu
evēķa numurā cena 20 centu.
umu dalā $1.50, bet tekstā
.40 par 1 collas slejas teļpu.

s 1921. gadā, nav savas prog-
ammas, kā tas mēdz būt citām
omūnistu partijām, jo — kad
partija dibinājās jau pastāvē-
komūnistu internacionāle, tās
rogramma bija saistoša visām
ternacionāles sekcijām, kāda
ja arī čechu komūnistu parti-
. Savu „uzvaru pār buržuāziju"
rtija ieguva tikai ar 1948. gada
bruāra apvērsumu. AKL

ELIE VEIKALI UN
POLITIKA

The Free Enterprisers: Ken-
dy, Johnson and Business
stablishment", bq Hobart Ro-
en, G. P. Putnam's Sons (Ka-
dā — Longmans Canada Ltd.)
ievums, 319 lp.

utors — Vašingtonas tautsaim-
eks, — sniedz interesantu ap-
atu par Kenedija un Džonso-
attieksmēm ar lielajiem vei-
lniekiem. Autors domā, ka, par
iti lieliskajai liberālo tautsaim-
eku un domātāju grupai, kas
ja sakoncentrēta ap Kenediju,
š tomēr nav spējis istenot
irākus savus mērķus. Preziden-
m bija jārēķinās ar konservā-
vo kongresa noskaņojumu.
Sava darba beigās autors kon-
atē, ka Lindona Džonsona (kaut
i tas patapinājis vairākas Ke-
dija programmas) saskaņa ar
ikalnieku pasauli ir daudz la-
ka. Autors domā, ka ar jauna-
m valsts naudas tērēšanas, bu-
eta un saimnieciskās plānoša-
s konceptiem Džonsons var ie-
dit savu zemi jaunā saimnie-
bas laikmetā, kas bija Kenedi-
sākuma mērķis. AKL

da nojauta, kur slēptuve
s vienmēr ar Peksi strīdē-
es. Liekas, ne tik daudz par
likušos nodot, bet vairāk
ilvēku, kas tikko vēl bijis
ezināmus ceļus.
ars runā kā pats ar sevi,
lē. Atradis, kam taisnību

ret zobu, — stāv pat bībelē
nelielu patosu līdzšinējās
atainais Kārlis. „Ar žēlu-
nekā nepanāksim. Mums
. Mēs nelieksimies to priek-
u zemē un saplosa tautas
ievas, iznīcina nevainīgus
dai jānāk. Tātad — kas

tsaucas vairākas balsis.
klusē. Olgas vīra sejā re-

ā, jūs visi par šiem iebru-
„bet — mēs jau vakar
ājām — vienā ziņā mūsu
visa dzirdētā, es vairs ne-
šķiem brīnumiem no sa-
ikā. Visu laiku draudzēju-
ijuši to, vai nu pēkšņi ap-
et savu draugu? Kaut kā
os, ja taisnība izrādītos
Bet ja palīdzība nāktu
m? Tad tāda veida upuris
uzņemties!"
alodā runājot, ir frontes
vērts. Viņu ciena un re-
ā līdzīgi viņam domā vēl
is. Citus pārāk spārnojis
kal Valdis, enerģisks Zem-
bijušā komandiera pulk-
s. Jā, sirmais pulkvedis
ai uz acumirkli vien.
sekos)

Komponista Valdemāra Lindes piemiņai

(1912. — 1955.)

Pagājuši desmit gadu kopš traģiskās augusta nakts, kad pāragri izdzisa komponista Valdemāra Lindes dzīvības liesma. Četros Kanadā pavadītos gados viņš kļuva par simbolu nemitīgai latviešu mūzikas rosmei ne vien kā skaitliski lielākā vīru kora Viesturs diriģents, dziesmu svētku virsdiriģents, bet arī kā smalkjūtīgs un gaumīgs komponists.

Valdemārs Linde dzimis 1912. gada 7. augustā Jaunpils pagastā lauksaimnieka ģimenē. Latvijas konservatorijā viņš iecērta 1936. gadā, iestājoties kompozicijas teorijas klasē, kur mācījās pie prof. J. Vītola un prof. A. Ābeles. Lindem līdzi nāca kāds veselīgs latviešu zemes smagums, lēna noteiktība, dziļa sirsnība, neviltots prieks. Ar šīm teicamajām rakstura īpašībām apbalvots, viņš iemanto daudz draugu konservatorijas audzēkņu saimē. Kaut arī materiālā ziņā nabagi bijām visi, tomēr vienas otras spontāni sarīkotas dzīres nepagāja mums secen, kurās Linde ieņēma labsirdīga vērotāja lomu, pavisam reti paceļot balsi kādai asprātībai vai piebildumam. Toties bieži viņu varēja pamanīt konservatorijas gaiteņos, pētījot savu nošu burtnīcu un ne reti kaut ko labojot vai papildinot. Varēja domāt, ka viņš nekad ar uzrakstīto nebija apmierināts. Tā jau no šiem laikiem palikusi prātā viņa darba uzņēmība sīkstums un nopietnība. Nedomāju, ka Linde būtu bijis visspožākais vai visapsološākais Vītola skolnieks, taču viņa mūzikas gaumīgā mērenība, saistīta ar meklējumiem romantiskā pasaulē, vecajam kungam tomēr imponēja. Lindes agrīnos darbos sastopām zināmu pazemības momentu, kas neizceļ sevi, bet kādā neizsakāmi laipnā gaismā kautrīgi nostājas „zvaigžņu" maliņā. Vietā būtu K. Skalbes vārdi par ziedoņu, kam Dievs ir garām gājis un viņu sveicinājis. 1942. gadā, konservatoriju beidzot, viņa darbu mapē atrodas klavieru sonāta, stīgu kvartets, solo un kora dziesmas. Šie viņa darbi pastāvētu godam arī šodienas mūzikā, ja vien pats komponists nebūtu tos pārāk labojis, kādreiz pat līdz nesalasāmībai. Dažas kora dziesmas draugi viņam pat no rokām izrāva, pirms tās varētu aiziet pur-gatorijas vai pat izniču ceļu. Tā vēlākos gados pamanījām, ka aiz ārēji šķietami saskanīgās personības vaiga kādēs iekšējs mūzikāls nemiers viņu kādreiz plosīja. Arī viņa pēcnāves atstāto kompoziciju un uzmetumu materiāls ne vienmēr atšķetināms un pārskatāms, bet, nenoliedzami, svaigs un interesants.

Komponists Valdemārs Linde (pa labi) kopā ar komponisti Jāni Cīruli un pianisti Editi Timermani-Ozolu.

Pēc konservatorijas beigšanas Linde pārgāja uz Ventspili, kur uzņēmās tautas konservatorijas direktora pienākumus, paralēli mācot mūzikas teoriju. Te viņš vadīja arī kori, kur iepazinās ar savu nākošo dzīvesbiedri. 1945. gadā viņš pievienojās latviešu bēgļiem zvejnieku laivās un nokļuva Zviedrijā, bet 1951. gadā Linde pārcēlās uz Kanadu. Ne sevišķi ērtos un vieglos darba apstākļos sākās viņa Kanadas pioniera gaitas. Kā viņš paspēja atrast laiku, spēku un pacietību viru kora Viesturs organizēšanai un vadīšanai, man vēl šodien liekas nesaprotami. Kā tas arī būtu, vīri kļuva par dziesmu sūtņiem, un Lindes personības būtībai piekrita Viesturs patiešām triumfālā koncertēšana Toronto, Hamiltonā, Sv. Katrīnās, Niagarā u. c. Kur vēl svešumā bijis turpat 120 vīru koris, strādājot pavisam neapskaužamos apstākļos, pulcējot dziedātājus no vairākām pilsētām? Izklausās netīcami, bet vēlāk, sarunājoties ar Viestura veteraniem, atklājās patiesība. Tīras, godīgas, nacionālas latviešu sirds atklātība un uzņēmība, kā arī noteiktība un dzelzs stingrība panāca to, ko mūzam nepanāktu citu personu iedomība vai poza. Blakus tam Linde rūpīgi pildīja arī ērģelnieka pienākumus Sv. Katrīnas un Niagaras latviešu draudzēs. Biju pagodināts, ka personīgā draudzībā varējām laiku pa laikam satikties un parunāties, kur ne reti piebiedrojās arī vēlākie Viestura diriģenti Jānis Cīrulis un Viktors Rudāns. Pēdējo reizi redzējāmies 1955. gada jūnijā, un Linde stāvēja kūmās manai pastarītei. Dzīvā atmiņā gaišais svētdienas rīts. Ciemā bija atnācis arī tuvākais kaimiņš Jānis Cīrulis. Draudzīgās sarunās pagāja diena un steidzīgi apsolījāmies nākotnē biežāk satikties...

Arī pēc desmit gadiem nav ne vieglāk, ne sakarīgāk atcerēties 13. augusta nakts izmisuma kliedzienu, ko sadzirdēja visas plašākās apkārtnes latviešu centri Kanadā un ASV. Šai nakti Valdemāru Lindi nāvīgi ievainoja bezprātīga svešnieka automašīna, jo komponists strādāja nakts maiņā un uz darbu parasti devās ar divriteni.

Karstā un spiedīgā augusta saules svelmē simtiem latviešu pulcējās Niagaras baznīcā, lai pēdējo reizi atvadītos no latviešu komponista, diriģenta un patriota. Goda sardzē nemitīgi maiņājās Viestura vīri. Kaut arī visās otra pasaules kara ellēs rūdīti, viņu acis bija aizmiglotas asarām, parādot pēdējo godu savam dziesmu pulkvedim. Dziedāja dubultkvartets Kalvis, Tālivaldis Ķeniņš pie ērģelēm improvizēja sēru skaņas, mācītājs Šēfers runāja mūžīgās dzīvošanas un mīlestības vārdus. Pie komponista mūža mājokļa dziļās sērās slīga dzīvesbiedre ar abām mazajām meitiņām. Tām bēdu smagums neaprakstāms. Lēnām, sēru marša solī viesturiešu pleci iznesa savu diriģentu no baznīcas, lai dotos pēdējā braucienā uz viņa atdusas vietu. Pats apgabala šerifs vadīja satiksmi, jo tik lielu ļaužu pieplūdumu Niagaras pilsēta maz redzējusi. Kapsētā Kalvis dziedāja komponista dziesmu „Ardievas", tad viesturiešiem bija pēdējais uzdevums — apklāt smilšu savu vadītāju. „Saulīt' žūžo visu mūžu" — skanēja Viestura pēdējā dziesma, kuru dziedātāji uzsāka, kapam ielokā apstājušies. Tā mūžīgā miegā aizmigušajam komponistam bija pāti pēdējā, pāti mīļākā, dzīves draugam veltīta. Stundu gaŗās atvadījās rindas ar vainagiem un vasaras puķēm noslēdza Valdemāra Lindes pēdējo šīs saules ceļu. Šalca tikai Niagaras ūdenskrituma nerimtīgais ritums, kāpa vasaras migla, iestājās lēnīgums dabā un pavadītāju sirdīs. Nu mēs viņu atstājām vienu un devāmies mājās. Bet kur mums ir mājas?

Būtu pārāk sentimentāli sacīt, ka Lindi ne mūžam neaizmirsīsim. Dzīves steidzīgajā burzmā bieži aizmirstam visu. Arī Viestura rindas kļuvušas daudz retākas. Bet neteiksim, ka vājākas. Jo kādu daļu no sava spēka, uzņēmības un optimisma Valdemārs Linde mistiskā veidā atstājis savas dziesmotās draudzes dalībnieku un draugu sirdīs. Tā latviešu dziesmas mūžīgā mīlestība un dzīvība. Šai garā vīru koris Viesturs šodien atceras un piemin savu diriģentu, ko nāve nopļāva — pašā zaļā dzīvībā.

Imants Sakss

Trešdiena, 1965. g. 11. augusts, 64. n-rs. LATVIJA AMERIKA 3

Atvadkoncerts Gaŗezerā

Latviešu centrā Gaŗezerā 14. augustā beigsies bērnu nometne „Beverīna". Šai sakarā nometnes vadība rīko plašu koncertu, kuram sekos saviesīgs vakars un deja.

„Koncertēs 7 dziedātāji un 1 pianists," stāsta tenors Pēteris Lielzuika. Visi mākslinieki piedalās bez atlīdzības: viņu honorāri, tāpat kā viss vakara atlikums veltīts Gaŗezera tālākai izveidošanai!"

Šāda koncerta ideja radusies kritiķa Ed. Ramata iniciātīvā, kas jūlija vidū viesojies Gaŗezerā. Iniciātoru pulkā jau no sākuma bijis arī P. Lielzuika, un viņu ļēvē par koncerta atbildīgo rīkotāju. Koncertā piedalās Lilija Gleške (soprāns), Laimdota Gleške (soprāns), Daina Jumiķe, (soprāns) Astra Kalniņa (soprāns), Austra Sile (soprāns), Imants Gleške (vijole) Indulis Gleške (baritons) un Pēteris Lielzuika (tenors), klavierpavadījumus veicot pianistam Valdim Treimanim. Programmā latviešu un cittautu komponistu darbi. Koncerts notiks plkst. 7 vakarā nometnes viesu zālē, turpat vēlāk saviesīgais vakars.

Ezera kraujā, kuplu koku ielokā, jau no seniem laikiem bijusi meža baznīca. Jūlija pirmajās nedēļās to talcinieki saveda kārtībā: iztīrīja krūmus, salaboja solus, nokrāsoja kanceli, uzcēla apaļkoka krustu. Tā 11. jūlijā tur notika pirmais dievkalpojums, spredikojot teoloģijas studentam Mārim Ķirsonam. Pēc tam dievkalpojumi turpinājušies katru svētdienu, bieži ar vairākiem mācītājiem. Nometnes vadība paredzējusi dievkalpojumus arī augustā, tāpat kā līdz šim — katru svētdienu plkst. 10.

„Gaŗezerā tagad gaišs kā dienu, tā nakti," saka saimnieciības daļas vadītājs J. Kinēns. „Nu pie zēnu, meiteņu un viesu kabīnu grupām visu naktī deg spuldzes, jo ievilkām elektrību. Visus materiālus gādāja Detroitas Kristus draudze, arī darbinieki bija viņu, ar elektromechaniķi A. Priedkalnu priekšgalā. Vakariem pret rudeni klūstot gaŗākiem un viesu pulkam ar katru nedēļas nogali augot augumā, bija jau arī tiešām nepieciešami rūpēties par gaismu un viesu ērtībām."

Zs.

Top jauns vīru koŗu dziesmu krājums

ASV DV GATAVO „VIRU BALSIS" 3. KRĀJUMU

ASV DV nolēmuši izdot jaunu vīrukoŗu dziesmu krājumu. Šis būs trešais: 1958. gadā iznāca pirmais, 1963. gadā otrs, bet trešais paredzēts 1966. gadā.

Ir zināms, ka, tāpat kā pirmiem diviem, arī šim dziesmu sakopotājs un technisko darbu izkārtotājs ir V. Aparjods. Mūsu līdzstrādnieks griezās pie viņa ar dažiem jautājumiem attiecībā uz iecerēto jauno krājumu.

„Kā dzirdāms, atkal gatavojas jauns koŗu dziesmu krājums. Kādu apstākļu mudināti, DV izdod šo trešo krājumu?"

„DV organizācija radās 1945. un 1946. gada mijā. Tytad, esam lielas jubilejas priekšvakarā. Sava organizācijas ļoti aktīvā darba gadus gribam atcerēties plaša apjoma DV dienās Čikagā 1966. gada rudenī. Viens no svētku lielajiem sarīkojumiem būs vīru koŗa koncerts. Ir taču pilnīgi saprotams, ka mūsu apstākļos lieli svētki tikai tad sevi attaisno, ja dod ko jaunu mūsu kultūras apcirkņos. Viens šāds pienesums tad nu būtu jauns vīru koŗu dziesmu krājums. Piezīmējams, ka nav nekādu ierobežojumu dziesmu saturā, kā sākumā bija domāts un par ko informēti vairāki komponisti."

„Kādas ir lielākās problēmas krājumu sastādot?"—

—„Apmēram tās pašas, kādas pastāv koncertu programmas sastādot. Tā paaudze, kas interesējas par mūsu jaunajiem krājumiem un kas apmeklē mūsu koncertus, ir uzaugusi un ieaugusi romantiskās mūzikas tradicijās. Tā arī no jaunām dziesmām akceptē tās, kuŗu radītāji sekojuši šai tradicijai. Bieži paceļas jautājums: vai doŧ laikmetīgi vērtīgu mūziku un palikt bez

(Nobeigums 6. lpp.)

Zeltīte Avotiņa

. . .

Mānu lūgšanu varaviksne,
Manu sāpju loks
Pār tevi.

Bet debesis neveŗas,
Nesasalst jūŗa,
Un cerības laiva vispēdējā —
Salūzusi.

Aiz manu lūgšanu varavīksnes
Tev balodis dūdo
Mūžības vārdu.

Kultūras chronika

Par savu plakātu pirmā pasaules karā kritušo Austrālijas karavīru piemiņai Silvija Abatniece Brisbenē, Austrālijā, ieguvusi pirmo godalgu. Sacensībā piedalījušies 300 māksliniekiem.

Adelaides mākslas festivāla vadība aicinājusi vietējo latviešu kori un tautas deju kopas piedalīties austrāliešu mākslas festivālā 1966. gada martā.

Rakstniecei Ilonai Leimanei Stokholmā drīzumā iznāks stāstu grāmata „Dūmu topazs". I. Leimane pašreiz strādā gar romānu par dzīves problēmām, kuŗām izvēlējusies nosaukumu „Mahagonijs". Zināms arī, ka Toronto igauņu apgāds izdos viņas „Vilkaču mantinieci" tulkojumā igauņu valodā.

Augusta sākumā Melburnas latviešu namā, Austrālijā, uzveda Fr. Šūberta dziesmuspēli „Trejmeitiņas". Dziesmas bija iestudējis E. Maršaus, stīgu orķestri vadīja E. Smalkais, dejas sagatavojis P. Fībigs. O. Bisenieks bija gādājis par dekorācijām, režiju vadīja V. Stāls.

No 8. — 10. oktobrim Adelaidē rīko Austrālijas latviešu 6. rakstnieku dienas, kuŗu ietvaros notiks arī īpaša Raiņa pēcpusdiena ar koncertu vakarā. Raiņa darbiem veltītajā dienā piedalīsies arī solisti, koris un latviešu teātra aktieŗi. No Zviedrijas jau saņemta melodeklamācija — Raiņa „Daugava" ar J. Mediņa mūziku. Komponists O. Zaļups šim rakstnieku dienām dos dažus jaundarbus — dziesmas ar Austrālijas latviešu dzejnieku tekstiem.

(79. turpinājums)

Varbūt ka tās bija ķēniņa paša neapzinātās ilgas, kas viņu aicināja būt plaukstošo koku un puķu starpā un klausīties putnu dziesmās, kā tas tik sen agrāk bija noticis, kad viņš ar tēva ganāmpulku klejoja Betlehemas kalnos? Varbūt tā bija Batšebas sievišķība, kas pēc gaŗu gadu darba, zaudējumiem un ieguvumiem, aicināja to reiz atkal tikai baudīt, baudīt, neprasot, kas šo baudu dod un kas par to jādod pretī? Bet viņš pēkšņi piecēlās:

— Lai jel, ak Batšeba, notiek, kā tu to vēlējusies savā prātā... — viņš teica,— ved mani dārzā, lai es dzirdu putnu balsis un lai mani kauli jūt saules siltumu...

Tā nu notika, ka ķēniņš atstāja savu namu un, nedomādams par to, cik svarīgas lietas paliek nenokārtotas, gaŗām pārsteigtajai gātiešu sardzei, gāja uz šaurajiem vārtiņiem pils mūrī, kurp to, gādīgi atbalstīdama, veda Batšeba. Pēc nedaudzām minūtēm viņi bija dārzā, kur ķēniņš daudzus gadus nebija vairs iespēris ne kāju.

Dārzs tiešām bija jauks. No vienas puses to apņēma augstais, no milzu akmiņu blukiem veidotais pils pagalma mūris, no otras visai augsta, rupju, neaptēstu akmeņu siena, kas pacēlās stāvas aizas malā. Aizas krauja bija tik stāva, ka pa to līdz mūrim varētu uzrāpties tikai kaķis vai vāvere. Lejā miglaina un tumša gulēja baigā Hinnona ieleja. Tā nu dārzs bija pilnīgi atšķirts no pārējās pasaules un tur nedzirdēja ne pilsētas trokšņus, ne pat cilvēku balsis no pils. Jautri čirkstēja tikai kādi mazi putni un klusi sanēja bites.

Apsēdinājusi ķēniņu apsūnojušā akmens solā ābeles paēnā, Batšeba pati novietojās turpat uz baseina malas, nemaz negaidīdama ķēniņa atļauju. Šai no pasaules atšķirtajā vietā nebija vajadzīgs ievērot galma pieklājības likumus. Pavisam gludajā baseina ūdens līmenī ķēniņš kā spogulī varēja vērot Batšebas saules apmirdzētos plecus un mierīgo un laipno seju. No baseina mūra plaisas izlīda liela gaišbrūna ķirzaka, kādus mirkļus ar savām glāžaini sastingušajām acīm vēroja abus sēdētājus, tad it kā sveicinādama, pašaudīja pret tiem debeszilu mēles galu un mierīgi atvilkās atpakaļ baseina spraugā. Acīmredzot viņai par nejaušajiem dārza apmeklētājiem nebija ne mazākās ziņkāres. Laikam ķēniņš to saprata. Viņš nopūtās. Likās tā, ka viņš pēkšņi atgriezies pasaulē, no kuŗas bija aizgājis tik daudzus gadus atpakaļ. Jā, viņš bija aizgājis, bet šī pasaule bija palikusi arvienu vēl tā pati, kas bija toreiz. Un tas, ko viņš šais pagājušajos gados bija darījis, šai pasaulei nebija nekas. Tā dzīvoja, auga un ziedēja tā, it kā viņa, Sālemas ķēniņa, nemaz nebūtu. Nāca prātā viņa paša kādreiz psaltera pavadībā dziedātie vārdi:

Bet ilgi ķēniņam nebija par stabuļu skaņu jāprāto, viņš ievēroja, ka no akāciju puses lēnām tuvojās kaut kas gaišs, kāds mazs, lielam ziedam līdzīgs laukums, no kuŗa pamazām izveidojās sievietes tēls. Tā bija meitene ar svaigu seju un ļoti gaišiem matiem. Klusu stabulēdama, viņa lēnām tuvojās baseinam, bet apstājās, to nesasniegusi. Aiz tās redzēja Batšebu.

Ķēniņš vēroja stabulētāju kā brīnumu.

— Kas, Batšeba, kas ir šī...— ķēniņš samulsis apklusa.

— Tā ir Abišāga no Šunēmas, Abijas Aruca meitas meita,— Batšeba paskaidroja,— un tā mācījusies stabules spēli un prot ar to ielīksmot cilvēku sirdis. Lai arī ķēniņam ir labs prāts pie tā, ko Abišaga pūtis ar savu stabuli...

—Es esmu vecs un ļoti nospiests. Caurām dienām es eju noskumis un manā miesā vairs nav daudz veselības...— ķēniņš nopūtās,— bet tu, ak Abišaga, esi kā spožais auseklis un kā rīta gaisma... Manas vecās acis paceļas pret tevi kā kalpa acis uz sava kunga rokām. Es ilgojos pēc tavas balss! Lai jel tava māte ļauj tev palikt manā namā, ka es varu tavu stabuli klausīties katru dienu. Par to tā saņemsi no manis Ofira zeltu, oniksa un safīra rotas, linu drēbes un visu citu, ko tā vēl kāros...— viņš beidzot kļuva lietišķs.

— Abišāga ir tava kalpone, ak ķēniņ,— Batšeba teica,— un tā paliks tavā namā, lai tev būtu liksms prāts un tu baudītu savu maizi ar prieku...

— Mana māte ir mirusi, ak ķēniņ,— Abišaga runāja, nometusies ceļos ķēniņa priekšā,— bet mans tēvs mani nepazīst...

Abišaga to runāja skumjā balsī, kā Batšeba viņai to bija mācījusi, bet ķēniņš sniedza Abišagai roku un lika piecelties.— Mana nama jumts tevi sargās no lietus un vēja un mans nams būs tev droša mājvieta...— ķēniņš Abišagai solīja.

Tā Abišaga no Šunēmas pārnāca dzīvot ķēniņa namā Sālemā un kalpoja ķēniņam ar savu skaistumu, dziesmām un stabules spēli.

Kad Batšeba par to ziņoja Josafātam Aķilūda dēlam, tas bija ar viņas panākumu ļoti apmierināts. Viņš teica:

— Kur atrod gudrību, ak Batšeba, un kur mājo atzīšana? Un zini, ka gudra cilvēka priekšā ir atvērta pat elle un nāves bezdibenīem noņemts apsegs. Bet ja gudrais skatās ūdenī, tad sāk trīcēt visi mironi, kas tur nogrimuši. Tāpat gudrībai arī nav pielīdzināms moru zemes topaza akmens un to nevar nopirkt par visšķīstāko zeltu. Kur tad nu tā mīt, ak Batšeba?...

Tā jautādams kanclers vēroja Batšebu, nicīgi smaidīdams un tai vajadzēja saprast, ka šis gudrais cilvēks stāv viņai priekšā. Batšeba to arī saprata un, sakrustojusi rokas virs krūtīm, atvadījās no Josafāta Aķilūda dēla pazemības pilnā godbijībā. Bet savā prātā viņa solījās:

— Es nākšu altāŗa priekšā un dedzināšu tur pateicības upuri kungu Kungam. Un es upurēšu dedzināmā aupurī aunus un kvēpināšu smaržīgas zāles, ka tās apklās taukus. Bet, ja mans dēl Sālamans būs kļuvis ķēniņš un sēdēs sava tēva krēslā, tad es upurēšu kungu Kungam āžus un vēršus, tā ka tiem nebūs skaita...

Un Batšeba atgriezās savā mājvietā sievu namā un aicināja pie sevis ķēniņa audējus un Sidonas gudros rakstītājus:

— Jūs audēji, audiet manam dēlam Sālamanam vissmalkāko linu audumu un dodiet to balinātājiem, lai tie to balina baltāku par gaismu un sniegu Hermona kalnā. Bet jūs, krāsotāji, krāsojiet uz mana dēla goda svārkiem vīģes, vīna koka lapas un Sāronas lilijas, bet zem tām granātābolus, kad tie nobrieduši un bagāti ar sulu. Un jums visu to būs darīt ar gudru prātu un apķērīgām rokām, lai tas labi patīk manam dēlam Sālamanam un lai tam pie sava mēteļa un svārkiem ir patīkami piesiet savu sirdi...— Batšeba pavēlēja.

Visi audēju, krāsotāju un rakstītāju meistari tad saprata, cik ļoti ķēniņiene Batšeba mīl savu dēlu Sālamanu, un tāpēc solīja darīt visu, kas tiem būs iespējams, lai ķēniņienes pasūtinājums to apmierinātu.

— Lai mūsu dienas iet mazumā un mūsu amatus lai dabū citi,— meistari skaļi zvērēja,— ja neturam, ko esam solījuši.—

(Turpinājums sekos)

Centīgie Otavas latvieši

STĀSTS PAR VIŅU DZĪVI KANADAS GALVASPILSĒTĀ

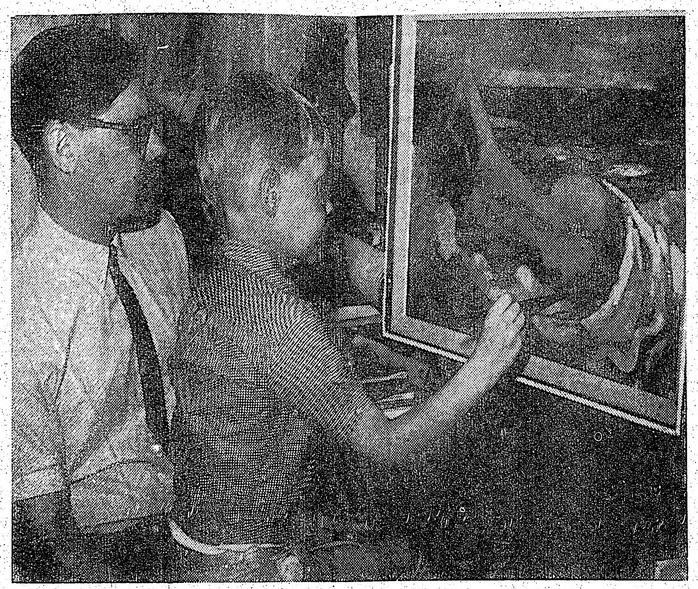

Ilgvārs Šteins ar dēlēnu pie kādas no savām gleznām. Foto: A. Kalniņš

Otavas latviešu dzīve ir tikpat nepopulāra kā kāds aizvēsturisks piemineklis Grieķijā. Par to raksta tikai tad, kad kaut kas cvērojams notiek šajā 300.000 iedzīvotāju lielajā Kanadas galvaspilsētā.

„Bet parasti nekā ievērojama pie mums nav un, varbūt, tādēļ latviešu prese mums līdz šim veltījusi samērā mazu ievērību salīdzinājumā ar to, kādu izpelnās Kanadas notikumi," saka mācītājs Edgars Lange, kas aprīpē vietējo latviešu draudzi. Mācītājs Lange ir viens no vecākajiem Otavas latviešiem, kas sniedz garīgo un morālo atbalstu saviem draudzes locekļiem. Miera draudzē, kā paskaidro draudzes gans, patlaban ir ap 100 aktīvu locekļu.

Lielākais notikums, atskaitot piedalīšanos Toronto dziesmu svētkos, bija 14. jūnija svinīgs akts ar dievkalpojumu. Miera draudzes baznīcā. Šai sakarā likraksts „The Ottaw Journal" veltīja garāku rakstu mūsu tautiešiem, ievietojot vairākus uzņēmumus. Laikraksts apceri iesāka ar tipisku kanadiešu virsrakstu — „The Latvians: Happy in a free Land" (Latvieši ir priecīgi brīvā zemē). Protams, tālāk rakstā pieminētas grūtības, ar kādām Otavas latviešiem jāsastopas šinī zemē.

Māc. Lange paskaidro, ka šis ir pirmais gadījums, kad kāds Otavas kanadiešu laikraksts veltījis tik plašu rakstu samērā mazajai latviešu kolonijai. Un šis ir arī pirmais gadījums, saka māc. Lange, kad Otavas presē tik ļoti reālistiski atspoguļots latviešu tautas liktenis aiz dzelzs aizkara. Cita vidū laikraksts saviem lasītājiem pavēstī, ka 1941. gadā ap 35.000 latviešu deportēti uz Sibīriju.

Līdz šim Otavas latviešu dzīve izpaudusies divos ieziņos virzienos — tautas deju ansambļa aktivitātē un draudzes darbībā. Tautas deju grupu vada 23 gadus vecā Laima Lange, bet dejas iestudē Censis Dambergs. Laima, kas sekmīgi beigusi Otavas Karletona universitāti, rūpējas arī par grupas savlaicīgo dzīvi un blakus nodarbībām. Kā Laima pskaidro, patlaban tautas deju kopā ir 20 aktīvu biedru, kaut deju iestudēšanai vasaras mēnešos tikpat kā pārtraukta. Neskaitot tautiskās izdarības, Laima lielāko daļu no sava laika pavada Nacionālā pētīšans institūta ķīmijas departamentā, ziedojot savas iegūtās zināšanas Kanadas valdībai.

Kā visos ievērojamākos latviešu centros, arī Otavā netrūkst sava baznīcas koŗa, kuŗu ar lielu uzņēmību vada Armīns Millers. Priekšroku dod garīgām dziesmām, bet laiku pa laikam šī nellelā vokālā vienība labprāt atsvaidzina arī tautas dziesmas.

Šķiet, vislielāko aktivitāti Otavas latviešu vidū uzrādījis mūsu jaunās paaudzes gleznotājs Ilgvārs Šteins. Mākslinieks ar savu dzīvesbiedri un diviem dēliem pārcēlās uz Otavu tikai nesen no Halifaksas, kur viņš darbojies ilgāku laiku CBC mākslas nodaļā, galvenokārt nododoties komerciālajai mākslai. Nesen Otavas presē parādījās atziņīgs raksts par mākslinieka gaitām Kanadā. Kanadiešu reportieri vēstīja, ka Ilgvars nopietni mākslai pievērsies jau Latvijā un kādu laiku bijis iesaistījies meža darbos Kanadas ziemeļos. Pats māksilnieks atzīstas, ka „dzīve Kanadas ziemeļos bija tāju federālās valdības transportdepartamentā.

vārs Šteins maizi nopelna kā bioloģiskais ilustrātors Agrikultūras departamentā, ko finansē Kanadas federālā valdība.

„Šis darbs kaulus nelauž," saka gleznotājs, kas Kanadā beidzis Ontario mākslas kolledžu ar uzslavu. „Otava ir skaista pilsēta, un es ceru še palikt ilgāku laiku."

Pēdējā laikā Šteins pievērsies kokgriezumiem — gan tikai sava prieka pēc. Bet ar laiku viņš cer sarīkot plašāku izstādi, kas aptvertu vairākas mākslas formas. „Ja šāda izstāde notiks, tad tikai rudenī," piebilst ilustrātors.

Ja pieņemam, ka māksla ar izglītību iet roku rokā, tad katrā ziņā jāmin Pēteŗa Legzdiņa vārds. Un kā izdodas noskaidrot, tas nav sveša pat kanadiešiem, kas interesējas par augstākas izglītības iegūšanu. P. Legzdiņš kas sekmīgi beidzis Karletona universitātes ķīmijas fakultāti, nesen saņēmis 5000 dol. lielu stipendiju no Masačusetas tehnoloģiskā institūta Bostonā. Mūsu jaunais akadēmiķis jau iziķšinies savas iesāktās studijas turpināt minētajā ASV institūtā. Apciemojuma nobeigumā māc. A. Lange pastāsta, ka divās Otavas universitātēs par mācības spēkiem darbojas prof. Viktors Lūnis, Jānis Metuzāls un Rūdolfs Putnaeŗglis. Mūzikas laukā kanadiešu uzmanības centrā izvirzījies Ēriks Janševskis, kas nodibinājis stīgu kvartetu. Kā ziņo Otavas laikraksti, šis ansamblis atskaņo galvenokārt garīgu mūziku. Protams, mūzicēšana notiek tikai vaļas brīžos. Pa dienu E. Janševskis strādā par zīmē-

Aleksandrs Kalniņš

Hamiltonieši neatzīst torontiešu pārākumu!

Sidrabenē 10. jūlijā notika DV salidojums, kuŗā starp dažām sacensībām bija arī virves vilkšana. Tajā Toronto komanda divi reizes pēc kārtas izkustināja no ienemtajām pozicijām Hamiltonas spēka vīrus.

Par vienu no latviešu labākajām īpašībām jāatzīst sikstumu, kas liek vienreizēju zaudējumu neuzskatīt par absolūtu zaudējumu... Jau tūliņ pēc notikušās sacensības lietpratēji publikā sprieda, ka hamiltonieši tomēr bijuši labākie vilcēji, kas zaudējuši tikai sacensības tehniskā izkārtojuma iespaidā: tāpat kā liela lidmašīna nevar paceltles no pagalma, tā īstiem muskuļu vīriem vajadzīga distance, kuŗā parādīt savu spēku. Pārrunas par hamiltoniešu stiprumu vai vājumu nav rimušas vēl šodien, bet pārrunas ir izgaistoši vārdi, kas nekā neatrisina.

21. augustā Kičenēras tuvumā notiek šis vasaras pēdējais lielais DV salidojums. Arī tā rīkotājiem atkārtoti bijis jādzird par minēto spēka vīru problēmu. Un tā kā arī šai salidojumā paredzēta virves vilkšana, rīkotāji nolēma daudz nerunāt, bet darīt. Salidojums notiek skaistā „Trīstiltu parkā", kur virves vilkšanu iespējams sarīkot tā, kā to darīja senie latvieši —, pāri upei. Tā komanda, kas savus pretiniekus pārvilks pāri upei pretējā krastā, būs neapšaubāmi uzvarējusi. Pēdējās ziņas vēstī, ka hamiltoniešu stiprinieki, pašapzinīgi smīnēdami, vācot jaunus papildspēkus, jo šoreiz vilcēju komandas būšot lielākas. Un torontieši esot samulsuši, vakaros domīgi cilājot pavecākas bikses, kuŗas nozīmīgajā brīdī vilkt kājās, jo — pavilkt pretiniekus pāris soļu uz priekšu pa sausu zemi ir nieka lieta, bet dabūt tos pāri upei... tas vairs nav joks.

Katrā ziņā, visi latvieši ir laipni ielūgti noskatīties šo spēkošanos. Tai pašā dienā un vietā no rīta notiks DV sacīkstes šaušanā. Plkst. 2 pēcpusdienā sāksies dažādas jautrā spēles gan mazlem, gan lielem, pat makšķerniekiem. Noiks arī volejbola turnīrs.

Plkst. 7 vakarā turpat iesāksies DV Kičeneras — Voterlū nodaļas 13 darbības gadu atceres sarīkojums, kuŗu ievadīs ugunskurs. Tā programmā jau apsolījuši piedalīties aktieŗi Dzintars Pūpēdis un Ziedonis Upīte. Pazīstot viņu spējas, zināms, ka netrūks arī jautrības. Un pēc ugunskura turpat klātesošajā zālē sāksies balle ar labu deju mūziku un visiem latviešiem tīkamiem atspirdzinājumiem. Saviesīgo sadzīvi un ugunskura programmu vadīs Ilmārs Batraks.

Vecie un jaunie! Ja vēlaties skaistā vietā pavadīt patīkamu dienu, nemiet līdzi bērnus un 21. augustā brauciet uz Kičeneru!

—s—

TORONTO ZIŅAS

● Sidrabenes nometnes sporta svētki, apvienoti ar Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēm vieglatlētikā, notiks svētdien 15. augustā. Svētku sākums plkst. 9.30 no rīta ar dievkalpojumu nometnes brīvdabas baznīcā. Sekos dalībnieku parāde, svētku atklāšana un meistarsacīkstes vieglatlētikā. Izcinā Roberta Plūmes piemiņas balvu, atsevišķo disciplīnu uzvarētājiem KLSA balvas. Paredzētas arī citas sacensības — šaušana ar mazkalibra šautenī un loku, basketbola soda metieni, volejbola spēle starp Sidrabenes un Saulaines vienībām. Sacensībās aicināti piedalīties visi zēni un meitenes līdz 18 gadu vecumam.

● Kanadas latviešu 4. dziesmu svētku apmeklētāji, kas kopkoŗa koncerta un tautas deju lieuzvedumu laikā pazaudējuši kādus priekšmetus, var joprojām darbdienās (no pirmdienas līdz piektdienai) no plkst. 10 rītā līdz 3 pēcpusdienā par tām apvaicāties Maple Leaf Gardenā. Tur saņemams liels skaits pazaudētu mantu, ja var apraksīt to izskatu.

● Vasarai ejot uz beigām, jau tuvākā nākotnē sagaidāma latviešu sabiedriskās un kultūras rosmes atjaunošanās pilsētā. Šogad to ievadīs A. Zvidra gleznu izstāde, ko 20. augustā, plkst. 8.30 vakarā atklās North York Public Library, Downsview nodaļā Keele St., ziemeļos no Wilson Ave. Izstāde būs atvērta līdz 4. septembrim, no plkst. 9 rītā līdz 8.30 vakarā, bet sestdienās līdz plkst. 5 pēcpusdienā. Svētdienās un pirmdienās izstāde slēgta. Downsview bibliotēkā gadskārtēji rīkotajās mākslas izstādēs A. Zvidris ir otrs latvietis, kas iekārtojis patstāvīgu izstādi. 1963. gadā tur notika mākslinieka O. N. Greiņes gleznu izstāde, kas devā teicamus panākumus.

● TLMM kluba rīkotās internās šaušanas sacīkstes notiks 14. augustā plkst. 10 no rīta kluba lauku īpašumā Bērzainē. Bez jau pastāvošajām sekcijām klubs iecerējis no jauna organizēt atsevišķu sekciju pistoļu šaušanas sporta cienītājiem. Šinī sakarībā jau pieprasītas attiecīgo iestāžu atļaujas, kuŗas, cerams, netiks liegtas.

● Gadskārtējo „rudzupuku balli" latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā šogad apmeklēja tuvu pie 300 viesu, kas skaistajā Mežciema apkārtnē pavadīja jautru vakaru. Sarīkojuma apmeklētāju vidū bija viesi pat no Montreālas un arī Austrālijas.

● Sv. Andreja ev. - lut. draudzes lauku īpašumā Sidrabenē uzsākti būvdarbi bērnu vasaras nometnes ambulances ēkas jaunbūvei.

MONTREALA

● DV nodaļas ziedojumu vākšanas akcijā kādas trūkumā nonākušas ģimenes atbalstam līdz šim saziedoti 570.50 dol. Nodaļa izsaka jo sirsnīgu pateicību visiem atsaucīgajiem ziedotājiem, kas ar savu ārtavu parādīja, ka latvieši spēj vajadzīgā brīdī nest upuŗus savu tautiešu labā.

● Daudziem bija pārsteigums, kad nemierīgajā Montrealā, pašā pilsētas centrā — Dominion laukumā, ieraudzīja līdzās citu zemju karogiem brīvi plivojot arī Latvijas sarkanbaltsarkanās krāsas. Zināmā mērā to varēja uzskatīt par brīvības manifestāciju, ko rīkoja Montrealas pilsētas valde tūrisma veicināšanai. Latvijas karogs bija novietots starp Zviedrijas un Kubas karogiem slaidā alumīnija kātā, pie kuŗa piestiprināta plāksnīte divās valodās: „Lettonie — Latvia". Karogi reprezentēja tās valstis, kuŗām Montreālā ir diplomātiskās pārstāvniecības. Tāda ir arī Latvijai ar konsulu V. Tomsonu kā Latvijas oficiālo pārstāvi.

HAMILTONA

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba internās šaušanas sacensības notika „Lielupē". Mālu baložu šaušanā uzvarēja R. Mierkalns, sašaujot 49 no 50 iespējamiem, 2. vietā Z. Jakovics ar 48 un 3. vietā R. Zilgme ar 46 sašautiem baložiem.

Dubultbaložu klasē: 1. vietā R. Mierkalns ar 8 pāriem (20 baloži), 2. R. Zilgme ar līdzīgu rezultātu un 3. R. Mierkalns (seniors) ap 6 pāriem (17 balž.). Handikapa klasē: 1. vietā J. Vītols ar 22 no 25 baložiem, 2. E. Veldre ar 21 un 3. Ž. Lapuķis ar 20 sašautiem baložiem. Sacensībā ar mazkalibra šautenēm, šaujot 50 jardu distancē no 3 stāvokļiem un no katra stāvokļa 10 šāvienu: A. klasē — 1. vietā N. Ozoliņš ar 289 p. no 300 iespējamiem, 2. V. Krauklis ar 272 p. un 3. J. Brakmanis ar 265 p.; B klasē — 1. vietā V. Loja ar 270 p. 2. G. Loja ar 260 p. un 3. E. Šmits ar 196 p. Jauniešu klasē 25 jardu distancē guļus: 1. vietā G. Loja ar 98 p. no 100 iespējamiem, 2. M. Jakovics arī ar 98 p. un 3. Z. Vītols ar 97 punktiem.

VINIPEGA

● DV Manitobas nodaļa kopā ar mednieku un makšķernieku sekciju 31. jūlijā Kēleru, Jandavu un Treigutu kopīpašumā Manitobas ezera krastā bija rīkojusi jaunatnes dienu, kurā piedalījās ap 50 dalībnieku. Laukais laiks lāva izpriecāties kā lielajiem, tā mazajiem. Programmā paredzētās sacensības vadīja Vilnis Vulfs un Aldis Pastars. Skriešanā, lielākajiem ņemot mazāko „pikupaunā", uzvarēja Inese Vulfa ar Zaigu Kēleri, atstājot 2. vietā Lenu Starku ar Darlīnu Reinoldi. Stafetē ar šķērļiem pārākie bija Mārtiņš Jandavs, Aldis Pastars, Elīte Paeglīte un Inga Kēlere, bet otrā komandā ar labu skrējienu izcēlās Māra Bekere. Noteiktu priekšmetu atrašanā sekmīgākās izrādījās D. Reinolde un E. Paeglīte. Ūdens slēpošanā aiz motrolaivas savu māku rādīja Jānis Bekeris un Aldis Pastars, bet uz „slidošā šķīvja"" -- Aleksis Larinovs. Nobeigumā labu prasmi niršanā ar speciālām ūdens kurpēm nodemonstrēja Vilnis Vulfs. Sarīkojums, kuŗā bija klāt arī nodaļas pr-ks K. Licēns, vanadžu pr-ce L. Smolinska un mednieku un makšķernieku sekcijas pr-ks A. Kēlerls, beidzās ar godalgu izdalīšanu un kopēju azaidu. Sarīkojuma norisi filmēja V. Jandavs. O. Š.

Ansis Semenovs sekmīgi beidzis Toronto universitāti, iegūstot BA gradu politiskajās zinībās un ekonomijā. Viņš ir ilggadīgs TLB tautas deju kopas Dīdzancis dalībnieks un mūzikālais pavadītājs. A. Semenovs pieder pie studentu korporācijas Fraternitas Lataviensis saimes.

Pēc 9 gadiem montrealieši atkal nometņoja

Pēc deviņiem pārtraukuma gadiem Montreālas un apkārtnes latviešu bērniem un jauniešiem atkal pavērās iespēja pavadīt vasaru organizētā un labi iekārtotā vasaras nometnē. Tā bija ne tikai ilgi gaidīta, bet arī jau dalēji aizmirsta.

Nometni Tērvetes brīvdabas svētnīcā atklāja ar dievkalpojumu, kuŗu vadīja abi luteŗāņu draudžu mācītāji — A. Voitkus no Trīsvienības draudzes un V. Sēfers no Sv. Pāvila draudzes. Nometni oficiāli atklāja konsuls V. Tomsons, kad karogu mastos uzvilģās Latvijas un Kanadas karogi. Atklāšanas dalībniekus vēl uzrunāja tehniskais vadītājs L. Grīnbergs, bet nometņotājus sveica DV nodaļas vārdā J. Norvels un Latviešu biedrības pārstāvis O. Vīndedzis. Vēl sveicienus teica organizāciju padomes pr-dis B. Innus un viesis no Otavas N. Zoldners ar savu veco māmuļu kā goda viesi, kuŗa nometnei dāvāja vērtīgu sporta balvu. Atklāšanas dienā izvilka arī trīs loteŗijas laimestus: 100 dol. laimēja A. Michelsons, kuŗš arī dāvāja nometnei chronometru, $50 J. Ezerosis, $25 Latviešu biedrība, kas laimestu atdāvināja nometnes vajadzībām.

Nometnes vadība bija šāda: atbildīgais vadītājs — E. Mazutis, tehniskais vad.— L. Grīnbergs; nometnes iekārtojuma un izbūves vad. P. Āgrums, saimniecības vad. A. Ozers, finanču daļas vad. J. Grunde, audzināšanas un programmas vad. — J. Lukstiņš. Audzinātāji divās pirmajās nedēļās bija R. Sukse un J. Lukstiņš, bet abās otrās — S. Miezis un J. Siliņš. Medicīnas māsa — M. Steprāna un nometnes saimniece — O. Birze. Par audzinātāju palīdzēm darbojās E. Meldere, R. Zeltiņa un V. Gūtmane.

Divas no rosīgākajām dienām bija 17. un 18. jūlijs. Pirmajā notika pārbaudes sacīkstes vieglatlētikā un vakarā lielais nometnes ugunskurs, bet otrā — Tērvetes latviešu bērnu svētki. Lielais nometnes ugunskurs bija spilgts latvisko centienu izpausmes, sabiedriskā gara un sadarbības piemērs, kuŗa par latviskām paražām stāstīja Pēteris Āgrums. Mazie nometnes darbinieki uzstājās ar dažādiem priekšnesumiem. Otrā dienā notika labi apmeklēti un plaši bērnu un jaunatnes svētki ar dažādiem stendiem un sacensībām.

Šogad mazie nometņotāji bija apmetušies teltīs. Bērnu nometne bija nosaukta Tērvetes vārdā, arī katrai teltij bija savs latvisks nosaukums.

Vērojot uzņēmīgos audzinātājus un viņu pašuzupurēšanos, nebija šaubu, ka pēc 9 gadu pārtraukuma, šis bija sākums vai, pareizāk sakot, atsākums ilgākam un aizvien plašākam latviešu bērnu nometņu periodam.

Latvieši trimdas kaleidoskopā

☆ Daugavas vanadzes Stokholmā rīkoja navigācijas kursus, kurus vadīja zviedru karaflotes kapteinis E. Maurojs, bet kursantus eksaminēja kapt. H. Breide. Kursus beidza inž. Rolands Ābols, jurists Jānis Kindāls, Pēteris Krūmiņš un divi zviedri. Rudenī vanadzes plāno rīkot skaistbraukšanas kursus.

☆ Mākslas vēsturnieks prof. Jānis Siliņš pēc viena gada darbības Vircburgas universitātē devies uz Rīgu nolūkā studēt „latviešu vēsturisko mākslu", kā ziņo „Latvija" Vācijā. Bet Rīgā viņam, protams, likts runāt radiofonā raidījumā latviešiem ārzemēs. Divaini, ka profesors, kas brīvās Latvijas universitātē ieguvis attiecīgās zināšanas, tagad vēl, pēc darbošanās rietumu universitātēs, jūt tik nepārvaramu tieksmi smelt papildus gudrības „vēsturiskajā mākslā" (diez', kas ar to īsti domāts? —Ref.) apspiestās Latvijas sadzīkotajos ziņību ūdeņos...

☆ Ne tikai Melburnas, Austrālijā, latvieši tikuši pie sava nama, — arī Adelaidē tautieši uzcāluši savējo. Nama izmaksa pārsniegusi 30.000 mārc. 24. jūlijā notiks nama spāru svētki, apvienoti ar latviešu skolas jaunā telpu atklāšanu. Adelaides latviešu atsaucība gan ar ziedojumiem, gan būvdarbu talciniekiem pārsniegusi visu cerēto.

☆ Lai „stutētu" un vecinātu latviskās būtnes, kā „Austrālijas Latvietī" jāsāmo, 24. jūlijā Sidnejas latviešu vīru koris rīkoja balli ar priekšnesumiem. Tajos nebija vis dziesmas, kā no vīru koŗa varētu gaidīt, bet tautas deju, arī zeltenu lomas izpildot pašiem koristiem tautiskos brunčos. Sidnejas vīru koris vispār jāuzskata par izcili apdāvinātu un vispusīgu vienību. Savos 10 pastāvēšanas gados tas ne tikai dziedājis (pat pūtēju orķestra pavadībā!), bet arī devojis kankanu un uzvedis divas operas...

Pēdējās

TĒVZEMES

Mūsu laikraksts jau ziņoja par atvadceremonijas norisi Sanfrancisko, kur no lielā latviešu dziedoņa sabiedrība atvadījās tai pašā Latviešu nama zālē, kuŗā 31. jūlijā bija paredzētas viņa 80. šūpļa svētku svinības. Liktenis bija lēmis, ka tai pašā 31. jūlijā Tēvzemes balvas laureātu pārpelnoja Losandželosā, kur viņa mirstīgās atliekas pārveda no Sanfrancisko.

Losandželosas Little Church of Flowers Forest Lawn kapsētā izvadītāji no mūžībā aizgājušā mākslinieka atvadījās ar korāli „Tas plaujas kungs zin laiku, lauž vārpu gatavu", kuŗu Ādolfs Kaktiņš reiz pats bija izvēlējies savai bēŗu dienai. Izva-

dītāju skai
siem nepie
nas bija i
ta Elga, d
nas, pame
San-Hozē,
goda sarg
mu ar sol
Stefanida
Kurmiņš.
šanas diev
A. Ernsts
lijas izpil
bergs. Re
kuŗa trup
gadā bija
nadā, pie
doņa dzīv
rētajā teā
ja apņēm

ASV VIDIENES DV A ŠAUŠANAS SACE

Ap 20 jūdžu attālumā no Milvokiem pie Siderburgas, Milvoku upes krastā Grafton Settlement līgas skaistajā īpašumā, kur Milvoku DV apvienība jau 12 gadu rīko Jāņu sarīkojumus, apvienības mazkalibra ieroču šaušanas sekcija enerģiskā Z. Butkusa vadībā šai vasarā bija izbūvējusi jaunu, šī laika prasībām atbilstošu šautūvi. To atklājot, sekcija 31. jūlijā rīkoja sacensības, kuŗās bija aicināti ASV vidienes DV apvienību šāvēji. Šautuvi un sacīkstes atklājot, Milvoku DV apvienības pr-ks V. Aparjods pateicās cekcijas dalībniekiem par lielo darbu šautuves izbūvē, sevišķi pasvītrojot Grafton līgas atbalstu un pretimnācību ar šautuves zemesgabala nodošanu sekcijas vajadzībām un izceļot līgas saimniecības vaditāju G. Pichleru, kuŗš šautuves vajadzībām ne tikai sagādājis nepieciešamos būvmateriālus, bet arī pats aktīvi piedalījies būvdarbos. Novēlot šāvējiem labus panākumus, V. Aparjods pasniedza sacīkšu vadītājam Z. Butkum apvienības dāvāto ceļojošo kausu labākai šāvēju komandai ar šauteni. Z. Butkus apsveica kuplo dalībnieku pulku un paziņoja, ka sacīkstēs piedalās Čikagas, Indianapoles, Demonas un Milvoku DV apvienību šāvēju komandas 23 dalībnieku sastāvā un ka bez Milvoku apvienības dāvātā ceļojošā kausa otru ceļojošo balvu uzvarētājai komandai ar šautenēm un pistolēm dāvājusi Latviešu korporāciju Viskonsinas kopa, bet labākai pistoļu šāvēju komandai Kārlis Vecītis dāvinājis bijušā pasaules meistara vitn. Kārļa Kļavas kausu. Bez tam daudz balvu ziedots sacīkšu labāko individuālo rezultātu sasniedzējiem.

Komandu sacensībās ar mazkalibra šautenēm ar 815 p. no iespējamiem 900 1. vietā ierindojās Milvoku šāvēji, saņemot uz vienu gadu ceļojošo kausu, 2. vietā ar 788 p. Indianapoles komanda, 3. vietā ar 732 p. Demoina, bet 4. vietā Čikaga ar 700 punktiem.

Šaušanā ar pistoli ar 263 no iespējamiem 300 p. uzvarēja un vint. K. Kļavas ceļojošo kausu uz vienu gadu ieguvā Milvoku komanda. Otrā vietā ar 238 p. ierindojās 216 p. Ir p. Čikaga

AC
DELE

Latvijes
21. jūlijā
piedalījās
ke. Brīvā
vienības
jiņš un k
bai priekš
iunāts AC
jas sastāv
kuks, A.
Eglītis, V
Liepiņš, P
A. Skrēbe
Zāģeris.

LATVIES

Toronto latviešu ģimnazijas inspektrise Vē
hauda valodas zināšanā 9 gadus veco Baņu
dusies no Frankfurtes, Rietumvācijā.

Otavas latviešu tautas deju grupa. Foto: A. Kalniņš

ŅAS

lauku īpašumā Bērzainē. Bez jau pastāvošajām sekcijām klubs iecerējis no jauna organizēt atsevišķu sekciju pistoļu šaušanas sporta cienītājiem. **Šinī sakarībā jau pieprasītas attiecīgo iestāžu atļaujas, kuras, cerams, netiks liegtas.**

● Gadskārtējo „rudzupuku balli" latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā Mežciemā šogad apmeklēja tuvu pie 700 viesu, kas skaistajā Mežciema apkārtnē pavadīja jautru vakaru. Sarīkojuma apmeklētāju vidū bija viesi pat no Montreālas un arī Austrālijas.

● Sv. Andreja ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Sidrabenē uzsākti būvdarbi bērnu vasaras nometnes ambulances ēkas jaunbūvei.

MONTREALA

● DV nodaļas ziedojumu vākšanas akcijā kādas trūkumā nonākušas ģimenes atbalstam līdz šim sasniegti 570.50 dol. Nodaļa izsaka jo sirsnīgu pateicību visiem atsaucīgajiem ziedotājiem, kas ar savu ārtavu parādīja, ka latvieši spēj vajadzīgā brīdī nest palīdzību savu tautiešu labā.

● Daudziem bija pārsteigums, kad nemierīgajā Montreālā, pašā pilsētas centrā — Dominiona laukumā, ieraudzīja līdzās citu zemju karogiem brīvi plivojot arī Latvijas sarkanbaltsarkanās krāsas. Zināmā mērā to varēja uzskatīt par brīvības manifestāciju, ko rīkoja Montrealas pilsētas valde tūrisma veicināšanai. Latvijas karogs bija novietots starp Zviedrijas un Kubas karogiem slaidā alumīnija kātā, pie kuŗa piestiprināta plāksnīte dižās valodās: „Lettonie — Latvia". Karogi reprezentēja tās valstis, kuŗām Montreālā ir diplomātiskās pārstāvniecības. Tāda ir arī Latvijai ar konsulu V. Tomsonu kā Latvijas oficiālo pārstāvi.

HAMILTONA

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba internās šaušanas sacensības notika „Lielupē". Mālu baložu šaušanā uzvarēja R. Mierkalns, sašaujot 49 no 50 iespējamiem, 2. vietā Z. Jakovics ar 48 un 3. vietā R. Zilgme ar 47 sašautiem baložiem.

Dubultbaložu klasē: 1. vietā R. Mierkalns ar 8 pāriem (20 baloži), 2. R. Zilgme ar līdzīgu rezultātu un 3. R. Mierkalns (seniors) ap 6 pāriem (17 balž.), handikapa klasē: 1. vietā J. Vilcis ar 22 no 25 baložiem, 2. E. Veldre ar 21 un 3. Z. Lapukis ar 20 sašautiem baložiem. Sacensībā ar mazkalibra šautenēm, šaujot 50 jardu distancē no 3 stāvokļiem un no katra stāvokļa ar 5 šāvienu: A. klasē — 1. vietā J. Ozoliņš ar 289 p. no 300 iespējamiem, 2. V. Krauklis ar 272 p. un 3. J. Brakmanis ar 265 p.; B. klasē — 1. vietā V. Loja ar 270 p. 2. G. Loja ar 260 p. un 3. J. Smits ar 196 p. Jauniešu klasē ar 25 jardu distancē guļus: 1. vietā G. Loja ar 98 p. no 100 iespējamiem, 2. M. Jakovics arī ar 98 p. un 3. Z. Vītols ar 97 punktiem.

VINIPEGA

DV Manitobas nodaļa kopā ar mednieku un makšķernieku sekciju 31. jūlijā Kēlēru, Jandavu u. c. Treigutu kopīpašumā Manitobas ezera krastā bija rīkojusi atpūtas dienu, kurā piedalījās ap 50 dalībnieku. Jaukais laiks deva iespēju piedalīties kā lielajiem, tā mazajiem. Programmā paredzētās sacensības vadīja Vilnis Vulfs un Aldis Pastars. Skrieša ar lielākajiem ņemot mazāko „kukpauni", uzvarēja Inese Vulfa ar Zaigu Kēleri, atstājot 2. vietā Lenu Starku ar Darlīnu Reiboldi. Stafetē ar šķērļiem pārāk bija Mārtiņš Jandavs, Aldis Pastars, Elīte Paeglīte un Inga Kēlere, bet otrā komandā ar labāko skrējienu izcēlās Māra Bekere. Noteiktu priekšmetu atrašanā ātrākmigākās izrādījās D. Reinolde un E. Paeglīte. Ūdens slēpošanā aiz motrolaivas savu māku rādīja Jānis Bekeris un Aldis Pastars, bet uz „slīdošā šķīvja"" Aleksis Larinovs. Nobeigumā pēdējo prasmi niršanā ar speciālām ūdens kurpēm nodemonstrēja Vilnis Vulfs. Sarīkojums, kurā bija klāt arī nodaļas pr-ks J. Licēns, vanadžu pr-ce L. Smoļinska un mednieku un makšķernieku sekcijas pr-ks A. Kēleris, beidzās ar godalgu izdalīšanu un kopēju azaidu. Sarīkojuma norisi filmēja V. Jandavs. **O. Š.**

Pēdējās ardievas Losandželosā

TĒVZEMES BALVAS LAUREĀTS ĀDOLFS KAKTIŅŠ PERPELN OTS

Mūsu laikraksts jau ziņoja par atvadceremonijas norisi Sanfrancisko, kur no lielā latviešu dzidoņa sabiedrība atvadījās tai pašā Latviešu namā zālē, kuŗā 31. jūlijā bija paredzētas viņa 60. šūpļa svētku svinības. Liktenis bija lēmis, ka tai pašā 31. jūlijā Tēvzemes balvas laureātu pārpelnoja Losandželosā, kur viņa mirstīgās atliekas pārveda no Sanfrancisko.

Losandželosas Little Church of Flowers Forest Lawn kapsētā izvadītāji no mūžībā aizgājušā mākslinieka atvadījās ar korāli „Tas plaujas kungs zin laiku, lauž vārpu gatavu", kuŗu Ādolfs Kaktiņš reiz pats bija izvēlējies savai bēru dienai. Izvadītāju skaits bija tik liels, ka visiem nepietika vietu. No Londonas bija ieradusies nelaika meita Elga, dēls Zigurds no Bostonas, pameitas Aina un Elga no San-Hozē. Pie šķirsta stāvēja goda sardze, sēru dievkalpojumu ar solo dziesmām kuplināja Stefanida Jansone un Andrejs Kurmiņš. Atvadsprediķi izvadīšanas dievkalpojumā teica prāv. A. Ernstsons, bet bēru funerālijas izpildīja māc. O. Kleinbergs. Režisors Ansis Tipāns, ar kuŗa trupu Ā. Kaktiņš vēl šai gadā bija gribējis viesoties Kanadā pieminēja analoģiju dzidoņa dzīves pēdējā posmā: iecerētajā teātra turnejā Kaktiņš bija apņēmies tēlot vecu dzejnieku dzīves novakarā. ALAs un tās kultūras biroja uzdevumā atvadvārdus teica E. Gernatovskis, kas pārstāvēja arī Dienvidkalifornijas latviešu biedrību. No studentu korporācijas kopas atvadījās M. Kreišmane, no DV organizācijas E. Leimanis, no Losandželosas amatieru teātra I. Jankovska, no latviešu ev.-lut. draudzes J. Steinbergs, no Miera draudzes E. Ābele un grāmatizdevēja H. Rudziša vārdā rakstnieks Anšlavs Eglītis.

Pēc sēru dievkalpojuma bērnieki pakavējās draudzes baznīcas zālē, kur rež. A. Tipāns nolasīja dažus fragmentus no A. Kaktiņa atmiņu grāmatas manuskripta.

Mūžībā aizgājušo Tēvzemes balvas laureātu pieminēja arī televizijas komentātors Džordžs Putnams. Par viņa nāvi ziņoja Losandželosas pilsētas ziņu aģentūra, bet mūzikas raidstacija atvadījās ar speciālu programmu, kuŗu bija sagatavojusi Ināra Reine. Vispirms sniedza atskatu par Ādolfa Kaktiņa dzīvi, pēc tam atskaņoja 5 viņa dziedātās ārijas skaņu platēs. **L.**

ASV VIDIENES DV APVIENĪBU ŠAUŠANAS SACENSĪBAS

Ap 20 jūdžu attālumā no Milvokiem pie Siderburgas, Milvoku upes krastā Grafton Settlement līgas skaistajā īpašumā, kur Milvoku DV apvienība jau 12 gadu rīko Jāņu sarīkojumus, apvienības mazkalibra ieroču šaušanas sekcija enerģiskā Ž. Butkusa vadībā šai vasarā bija izbūvējusi jaunu, šī laika prasībām atbilstošu šautuvi. To atklājot, sekcija 31. jūlijā rīkoja sacensības, kuŗās bija aicināti ASV vidienes DV apvienību šāvēji. Šautuvi un sacīkstes atklājot, Milvoku DV apvienības pr-ks V. Aparjods pateicās cekcijas dalībniekiem par lielo darbu šautuves izbūvē, sevišķi pasvītrojot Grafton līgas atbalstu un pretimnākšību ar šautuves zemesgabala nodošanu sekcijas vajadzībām un izcelot līgas saimniecības vadītāju G. Pichleru, kuŗš šautuves vajadzībām ne tikai sagādājis nepieciešamos būvmateriālus, bet arī pats aktīvi piedalījies būvdarbos. Novēlot šāvējiem labus panākumus, V. Aparjods pasniedza sacīkšu vadītājam Ž. Butkum apvienības dāvātā ceļojošo kausu labākai šāvēju komandai ar šautenēm. Ž. Butkus apsveica kuplo dalībnieku pulku un paziņoja, ka sacīkstēs piedalās Čikagas, Indianapoles, Demonas un Milvoku DV apvienību šāvēju komandas 23 dalībnieku sastāvā un ka bez Milvoku apvienības dāvātā ceļojošā kausa otru ceļojošo balvu uzvarētājai komandai ar šautenēm un pistolēm dāvājusi Latviešu korporāciju Viskonsinas kopa, bet labākai pistoļu šāvēju komandai Kārlis Vecītis dāvinājis bijušā pasaules meistara vītn. Kārļa Kļavas kausu. Bez tam daudz balvu ziedots sacīkšu labāko individuālo rezultātu sasniedzējiem.

Komandu sacensībās ar mazkalibra šautenēm ar 815 p. no iespējamiem 900 1. vietā ierindojās Milvoku šāvēji, saņemot uz vienu gadu ceļojošo kausu, 2. vietā ar 788 p. Indianapoles komanda, 3. vietā ar 732 p. Demoina, bet 4. vietā Čikaga ar 700 punktiem.

Šaušanā ar pistoļi ar 263 no iespējamiem 300 p. uzvarēja un vīnk. K. Kļavas ceļojošo kausu uz vienu gadu ieguva Milvoku komanda. Otrā vietā ar 238 p. Zāģeris.

Miris lāčplēsis

Vācijā 1. jūlijā miris L.k.o. kavalieris pītn. Jūlijs Kristaps Jaunsniķeris, kuŗu 5. jūlijā apbedīja Lenckirchas kapos Svarcvaldē. izvadīšanas ceremoniālu vadot prāv. E. Rozītim un citu pavadītāju vidū piedaloties LKOK biedrības un Kalpaka bataljona pārstāvim kapt. O. Caunītim un DV pārstāvim vītn. V. Pauzeram.

J. Jaunsniķeris dzimis 1895. gada 2. janvārī Šipelē, pēc Jelgavas klasiskās ģimnazijas beigšanas iestājās Aleksandra kara-skolā Maskavā, kuŗu pabeidza 1916. gada sākumā un tā paša gada augustā pārskaitīts latviešu strēlnieku pulkos. 1917. gadā paaugstināts par virsleitnantu, 1918. gadā, vācu armijai okupējot Igauniju, kritis vāciešu gūstā, bet jau oktobrī atbrīvots un atgriezies dzimtenē, kur 1919. gada janvārī stājies jaunās Latvijas armijas rindās, kur iedalīts par vada komandieri Atsevišķā studentu rotā, ar kuŗu atkāpās no Rīgas un Liepājā apsargāja pagaidu valdību. 19.9. gada marta ofensīvai sākoties, Jaunsniķeris piedalījās visās cīņās un Kalpaka bataljona sastāvā 23. maijā iesoļoja atbrīvotajā Rīgā. 15. augustā viņu iedalīja 3. Jelgavas kājnieku pulkā, kuŗa sastāvā pabeidza atbrīvošanas cīņas. Par nopelniem kaujā pie Līvāniem 1919. gada oktobrī paaugstināts par kapteini un apbalvots ar Lāčplēša ordeni, miera laikā arī ar Trijzvaigžņu un Viestura ordeni, Aizsargu nopelnu krustu u. c. goda zīmēm. 1933. gadā paaugstināts par pulkvežleitnantu un pārvietots uz 8. Daugavpils kājnieku pulku kā bataljona komandieris. Krievu okupācijas gadā atvaļināts un bēgļojis, pēc sarkanarmijas padzīšanas no Latvijas 1942. gadā iecelts par Valmieras apriņķa priekšnieku, ber nesaskaņu dēļ ar vāciešiem drīz šo amatu nolicis. 1944. gadā iesaukts Latviešu leģionā, no kuŗa slimības dēļ atvaļināts 1945. gada martā.

V. Likerts

ACEN LATVIEŠU DELEGĀCIJAS SASTĀVS

Latvijas sūtniecībā Vašingtonā 21. jūlijā notika apspriede, kuŗā piedalījās lietvedis Dr. A. Spekke, Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Leju, kā komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis V. Hazners. Pārrunāts ACEN latviešu delegācijas sastāvs. Tas būs: A. Abakuks, A. Bērziņš, K. Bērends, P. Eglītis, V. Hazners, A. Klīve, R. Liepiņš, P. Ramans, D. Rudzītis, A. Skrēbers, V. Upeslācis un A. Zāģeris.

LATVIEŠU VALODAS STENDĀ

Toronto latviešu ģimnazijas inspektrise Vēra Slaviešа (pa kreisi) un skolotāja Milda Miezīte pārbauda valodas zināšanā 8 gadus veco Baņutu Rubesi, kas Sidrabenes bērnu vasaras nometnē ieradusies no Frankfurtes, Rietumvācijā.

Foto: J. Līgers

SAV. VALSTIS

ŅUJORKA

● No 20. — 29. augustam viesnīcas Barbizons Plaza telpās Manhetenā notiks kultūras fonda rīkotā latviešu mākslas 20 gadu jubilejas skates, kuŗā būs pārstāvēti latviešu mākslinieki no visas pasaules. Šai pašā laikā būs izstādīti arī latviešu inženieŗu un architektu darbi. Izstādes laikā paredzēti divi priekšlasījumi, viens veltīts mākslai un technikai, otrs Rainim un mākslai.

Šai viesnīcā 21. un 22. augustā pirmajā apvienoto technisko darbinieku kongresā pieteikti 10 referāti dažādās zinātnes nozarēs. Tie varētu interesēt ne vien atticīgās nozares speciālistus, bet arī citus kongresa apmeklētājus. Bez ASV latviešu zinātniekiem kongresā pieteikušies arī viesi no Austrālijas, Kanadas un Eiropas.

● Baltiešu dienas pasaules izstādē Ņujorkā notiks 5. septembrī. Igauņi un lietuvieši piedalīsies ar tautas dejām, kuŗu un solo priekšnesumiem. Latviešu priekšnesumi sāksies pl. 4 pēcpusdienā, piedaloties ASV austrumu apgabala deju kopām Z. Gaujenieces un P. Ozoliņas vadībā, kokļu un dziedātāju ansamblis A. Jansona vadībā un dejotāju Vijai Vētrai. Sarīkojums notiks Ņujorkas valsts paviljonā. Ieejas kartes par palētinātu maksu dabūjamas pie K. Kitnera — 2415 Clarendon Rd., Brooklyn 26, tālr. IN9-3564.

● Dziesmu svētki Ņujorkas bērnu vasaras nometnē Katskilos notika 31. jūlijā. Tos ievadīja dalībnieku gājiens, kuŗā piedalījās 128 bērni 9 grupās. Gājiena priekšgalā bija plakāts ar uzrakstu: „Otrā dziesmu un deju svētku diena nometnē." Tad nesa Latvijas karogu, sekoja atsevišķas grupas ar plakātiem, kas bija veltīti kādai no Latvijas pilsētām, radot iespaidu, ka dziedātāji nāk no dažādiem Latvijas novadiem. Visi gājiena dalībnieki bija tautas tērpos. Svētkus atklāja nometnes vadītājs māc. O. Gulbis. Pēc korāļa „Dievs, sargi mūsu tēvu zemi" trīs nometnes dalībnieki nolasīja vēstījumu jaunatnei Latvijā, kuŗu sarakstījis māc. O. Gulbis. Latvijas tautas lūgšanai sekoja koncerts, kuŗa programmā bija 13 tautas dziesmu. Koŗu dziesmu vadīja bērnu izvēlēts diriģents no nometnotāju vidus, bet pēdējo diriģēja „virdiriģente" brīvmāksliniece Rita Pētersone. Pēc koncerta notika tautas deju uzvedums. Koncerta programmu divu periodu laikā sagatavojušas T. Mieme un R. Pētersone, bet tautas dejas iestudējusi Ingrida Karlsone, kas bija arī programmas vadītāja. Pēc uzveduma bija azaids brīvā dabā, tad vakara jundā un nobeigumā tautas svētki, kuŗos dejoja lieli un mazi. Sarkojums bija pulcinājis ap 150 viesu. **I.**

MILVOKI

✝ 10. jūlijā 74 gadu vecumā miris DV darbinieks un bibliotekārs Ernests Nagobads. Aizgājēju no Rītera bēru mājas un latviešu kapsētā pēdējā ceļā izvadīja Milvoku ev.-lut. draudzes mācītājs E. Putniņš. Pēdējo atvadu sveicienus nelaikim no DV saimes teica viceprieksšēdis E. Periņis un Milvoku ev.-lut. draudzes pr-ks E. Ritsiks. E. Nagobads Latvijā pildīja Rīgas pilsētas aizgādības valdes priekšnieka amatu, pilsētas darbinieku slimokases pr-ža vietnieka pienākumus un bija arī Saeimas vēlēšanu komisijas loceklis. Nometnu laikos Vācijā nelaikis pildīja Cīzenes nometnes komandanta pienākumus un vēlāk darbojās IRO darbā Hanavā. Milvoku DV saime aizgājēju pazina kā krietnu un atsaucīgu darbinieku, kuŗa rosme sevišķi izpaudās apvienības bibliotekāra darbā.

DRAUDŽU KONFERENCE KATSKILOS

ASV austrumu apgabalu draudžu mācītāju un darbinieku konference notiks laikā no 3.—5. septembrim Ņujorkas draudzes īpašumā Katskilos. To ievadīs mācītāju konference piektdien, 3. septembrī, pl. 2 dienā. Paredzēti referāti par valodu kā teoloģisko problēmu un par moderno cilvēku un kristīgo ticību. Diskusijas notiks par ārpus draudzēm stāvošo apkalpošanu, par jauno un veco dziesmu grāmatu lietošanu, kā arī par jauktām laulībām. Sestdien, 4. septembrī, būs darbinieku kopīga konference. Referāti paredzēti par kristīgo mācību, par komūnikācijas lomu sabiedrībā, par draudzi un tās, organizācijām, kā arī par dziesmām un mūziku baznīcā. Bez tam pārvaldes un apgabala ziņojumi, jautājumi un diskusijas, kā arī ugunskura priekšnesumi. Konferences nobeigums 5. septembrī pusdienu laikā.

Austrumu apgabalā ir 21 draudze. Šī apgabala lielākā ir Ņujorkas draudze ar 3727. locekļiem. Nākamā pēc lieluma ir Filadelfijas Sv. Jāņa draudze ar 926, Bostonas Trimdas ar 737, Vašingtona ar 558, Bostonas Džamaikas Pleinas draudze ar 543, bet mazākās ir Stamfordas draudze ar 45 un Pitsburgas draudze ar 78 locekļiem. Visu draudžu kopējais budžets 1965. gadam ir 140.000 dolaru, pie kam Ņujorkas draudzes budžets veido apmēram pusi no šīs summas. **I.**

Prof. Dr. Pēteris Ķikauka,

JAUNAJAM LATVIEŠU BĪBELES IZDEVUMAM IZNĀKOT

(Nobeigums)

(2. p.) Un pirmajā nedēļas dienā, ļoti agri, saulei lēcot, tās gāja uz kapu... Pie kapa nonākušas, tās redz akmeni no kapa durvīm noveltu un, kapā iegājušas, redz kādu jaunekli sēžam, apģērbtu garās baltās drēbēs. Sievas izbīstas, bet viņš tām saka: „Nebīstaities! Jūs meklējat Jēzu no Nacaretes, kas bija krustā sists; viņš ir augšāmcēlies. Bet noeita un sakait to viņa mācekļiem un Pēterim, ka viņš jums papriekšu noies uz Galileju, tur jūs viņu redzēsit, kā viņš jums ir sacījis."

(8. p.) „Un tās izgāja ārā un bēga no kapa, jo drebēšana un bailes tās bija pārņēmušas, tās nesacīja nevienam nenieka, jo tās bijās."

Šai vietā (16, 8) beidzas Marka evaņģelija īstais teksts, bet tas, kas seko tālāk (16,9—20), ir nezināma autora vēlāks pielikums.

Divains ir jau viņa ievadījums: „Bet uzcēlies pirmajā nedēļas dienā rīta agrumā, Jēzus parādījās papriekš Marijai Magdalēnai." (9). Bet īstajā Marka tekstā bija teikts, ka pirmajā nedēļas dienā agrā rītā trīs sievas un ne tikai viena pati Marija Magdalēna gāja uz kapu. Bet ja Jēzus parādījies tikai Marijai Magdalēnai, kur tad bija pārējās divas sievas tai brīdī un kāpēc tās nav redzējušas Jēzus parādīšanos?

Gan tiesa, arī evaņģelists Jānis stāsta par Jēzus parādīšanos Marijai Magdalēnai, bet 4. evaņģelists nav pretrunā pats ar sevi, jo viņš stāsta par vienu pašu Magdalēnu, kas rīta agrumā iet uz Jēzus kapu.

Un tālāk, pretēji 8. pantā minētajām sievām, kas pārbijušās klusēja un nevienam nekā nestāstīja, pielikumā (10. p.) minētā Marija ir visai runīga un mācekļiem izstāsta, ka redzējusi Jēzu, bet tie viņai netic.

Tālāk 9.—20. p. autors īsi pastāsta, ka Jēzus parādījies diviem pa lauku ejošiem mācekļiem (domāti 2 Emmauas mācekļi, par ko stāsta Lūka). Un tad īsiem vārdiem pateikts par parādīšanos 11 mācekļiem, par ko stāsta gan Lūka, gan Jānis. Šiem mācekļiem Jēzus dod pavēli visā pasaulē sludināt evaņģeliju un kristīt visus, kas tic. Viņš runā par brīnuma zīmēm, kas pavadīs ticīgos. Ar lakonisku konstatējumu, ka Jēzus uzņemts debesīs un sēž pie Dieva labās rokas, pielikums beidzas.

Šis „pielikums" (9.—20.) atrodas pretrunā ar īsto Marka tekstu 16,1—8. Tur (7. p.) jauneklis kapā saka sievām: „Noeita un sakait viņa mācekļiem un Pēterim, ka viņš jums papriekšu noies uz Galileju, tur jūs viņu redzēsit, kā viņš jums ir sacījis." Bet 13. un 14. p. Jēzus parādās mācekļiem nevis Galilejā, bet Jeruzalemē. Galileja paliek aizmirsta, it kā par to nekādas runas nebūtu bijis, kur taču sinoptiskajos evaņģelijos Jēzus ir apsolījis pēc savas apgšāmcelšanās saviem mācekļiem satikšanos Galilejā, kā par to lasām Marka ev. 14.28: „Bet kad es būšu augšāmcēlies, tad es noiešu jūsu priekšā uz Galileju." To pašu apliecina Mateja ev. 26,32. Šos Jēzus teiktos vārdus mācekļiem liek atgādināt arī kapā sēdošais jauneklis. Ja 16,9—20 rindu autors tos ignorē, tad ar to viņš pierāda, ka minētās rindas nepieder genuīnajam Marka tekstam. Autora nolūks, acīm redzot, bija aizpildīt Marka evaņģelija trūkstošās beigas.

Tai pašā nolūkā ar viņu konkurē kāds cits autors ar īsāku pielikumu, kas atrodams dažos vēlākos grieķu rokrakstos. Tas skan: „Un tās nekavējoties pastāstīja Pēterim un citiem mācekļiem visu, kas bija pavēlēts. Un pēc tam arī pats Jēzus caur viņiem lika pasludināt no austrumiem līdz rietumiem svēto un neiznīcīgo mūžīgās pestīšanas vēsti."

Apstāklis, ka abi papildinājumi viens otru izslēdz un ka daudzos vecos rokrakstos nav neviena papildinājuma, ir drošs pierādījums, ka īstais Marka evaņģelija teksts beidzas ar 8. pantu un ka abi papildinājumi ir vēlāki pielikumi.

Ir arī daži evaņģelija manuskripti, kuŗos teksts izbeidzas ar 8. pantu, bet ir arī tādi, kuŗos pēc 8. panta rakstīts: Telos (Beigas).

Gribētos noskaidrot, kas tad īsti noticis ar Marka evaņģelija beigām. Vai šis evaņģelijs tiešām būtu beidzies ar 8. pantu, kā domā daži teksta pētnieki? Viņu arguments ir šāds: sievas bija sabijušās un nevienam nekā neteica. Tāpēc arī mācekļi nevarēja reaģēt uz jaunekļa atgādinājumu noiet uz Galileju. Bet ka Jēzus bija uzcēlies no mirušiem, to jaunekļis sievām bija pateicis un līdz ar to arī lasītājam. Autoram te vairāk nebija, ko piebilst. Evaņģelijs beidzas ar 8. pantu.

Un tomēr mūslaiku lasītāji nevarēs samierināties ar šādu argumentu, jo skaidri ir jūtama stāstījuma pēkšņā pārtrūkšana un kaut kas nepateikts paliek šai stāstā. Tur nekas nav tieši stāstīts ne par Jēzus augšāmcelšanos, ne arī par viņa parādīšanos mācekļiem, par ko stāsta pārējie evaņģeliji. Tāpēc vairums pētnieku domā, ka Marka evaņģelijam zudušās beigas. Iemesli tam varētu būt dažādi. Varbūt, autors mums nezināmu iemeslu dēļ nav paspējis nobeigt savu evaņģeliju (piem., ja nāve viņu būtu pārsteigusi). Vai arī. — Marks ir gan pabeidzis savu darbu, bet tā beigas gājušas zudumā (papīram notrūkusi beigu daļa, kodekam nopēsta beidzamā lapa un tml.). Pārrakstītāji, juzdami, ka trūkst beigu, būtu tās paši pielikuši divu līdz mūsu dienām nonākušu pielikumu veidā.

Mūs interesē jautājums: par ko bija stāstīts zudušajā Marka evaņģelija daļā?

Sai ziņā svarīga mums ir Mateja (Matajа) evaņģelija 28. nodaļa, jo Matejs savā Lieldienas notikumu aprakstā diezgan tuvu turas Marka evaņģelija tekstam.

Pēc Mateja stāsta, kapu apraudzīt iet divas sievas: Marija Magdalena un „otra Marija". Eņģelis (Markam bija: jaunekļis) sievām saka: „Eita steigšus un sakait viņa mācekļiem, ka viņš ir no miroņiem augšāmcēlies. Un redzi, viņš jums pa priekšu noies uz Galileju, tur jūs viņu redzēsit" (28,7). Sievas steigšus iziet no kapa, lai vēstītu šo ziņu mācekļiem, bet tām pretim nāk pats Jēzus un saka: „Esiet sveicinātas!" Sievas, piegājušas pie viņa, apkampj viņa kājas, bet Jēzus apstiprina eņģeļa teikto: „Sakait maniem brāļiem, lai viņi noietu uz Galileju, tur viņi mani redzēs." (28,9—10). Un tālāk lasāms: „Un viņa vienpadsmit mācekļi nogāja uz Galileju, uz to kalnu, kur Jēzus tiem bija pavēlējis. Un kad tie viņu redzēja, tie nokrita viņa priekšā ceļos, bet citi šaubījās (Mat. 28,16.17).

Loti iespējams, ka Jēzus atkalredzēšanās ar mācekļiem Galilejā bija aprakstīta jau Marka evaņģelijā, no kurienes tad to pārņēmis arī Matejs. Tam par labu liecina daži norādījumi Marka evaņģelija īstajā daļā. Vispirms jau Jēzus solījums mācekļu priekšā noiet uz Galileju (Marka 14,28). Un tad jaunekļa atgādinājums: „Noeita un sakait viņa mācekļiem un Pēterim, ka viņš jums pa priekšu noies uz Galileju, tur jūs viņu redzēsit, kā viņš jums ir sacījis" (Marka 16,7). Un vai tad Jēzus būtu savu solījumu aizmirsis, jeb vai mācekļi tik kūtri un vienaldzīgi bijuši, ka nebūtu gribējuši uz Galileju nostaigāt, lai savu krustā sisto Kungu dzīvu redzētu? Tāpēc varam būt pārliecināti, ka savu stāstījumu par Lieldienas notikumu Marks un Matejs būs saskaņīgi rakstījuši.

Lūkas evaņģelija 24. nodaļa

Lūkas evaņģelijā divi vīri spīdošās drēbēs sievām saka: „Ko jūs meklējat dzīvo pie mirušiem? Viņš nav šeit, bet ir augšāmcēlies. Pieminiet, ko viņš jums runājis, vēl Galilejā būdams: Cilvēka Dēlam būs tapt nodotam grēcinieku rokās un tapt krustā sistam un trešā dienā augšāmcelties." Un sievas atcerējās viņa vārdus.

Lūka ir sagrozījis Jēzus vārdus. Nevis „vēl Galilejā būdams", bet, Olīvu kalnā pie Jeruzalemes būdams" (Marka 14,26.28; Mat. 26,30.32), tikai nedaudzas stundas pirms krustā sišanas Jēzus deva solījumu pēc savas augšāmcelšanās satikties ar mācekļiem Galilejā. Vai Lūka to nezināja vai ignorēja? Savā evaņģelijā viņš rāda, ka Jēzus pēc augšāmcelšanās parādās mācekļiem Jeruzalemē vai tās apkārtnē:

Lūkas ev. 24. nod.; Jāņa ev. 20.

Jāņa ev. 20. un 21. nodaļa

Ja Marka evaņģelijam trūkst beigu, tad Jāņa evaņģelijam ir divkāršas beigas. Ka sākumā šis evaņģelijs ir beidzies ar 20. nodaļu, to lasītājs vēl tagad var nojaust, lasot šīs nodaļas beidzamos divus 30.—31. pantus. Vēlāk vai nu tas pats autors, vai arī cits ir pielicis papildus nodaļu 21.

20. nodaļā stāstīts, ka Jēzus divreiz parādās mācekļiem, kas sapulcējušies aiz aizslēgtām durvīm Jeruzalemē. Bet 21. nodaļā stāstīts, ka viņš vēl trešo reizi parādījies 7 mācekļiem (ieskaitot Sīmani un Pēteri, kas zvejojuši Tiberijas jūras piekrastē Galilejā.

Tradīcija par augšāmcēlušos Jēzus parādīšanos mācekļiem ir saskēlusies starp četriem evaņģelistiem šādi:

1) Galilejas tradīcija (Jēzus pēc augšāmcelšanās parādas mācekļiem Galilejā):
   Marka ev. 16. nod. zudušajā daļā; Mateja ev. 28.7. 10.16.17)
2) Jeruzalemes tradīcija (Jēzus pēc augšāmcelšanās parādas mācekļiem Jeruzalemē vai tās apkārtnē):
   Lūkas ev. 24. nod.; Jāņa ev. 20.
3) Apvienotā tradīcija (Jēzus parādās gan Jeruzalemē, gan Galilejā):
   Jāņa ev. 20. nod. 21. nod.

KANADAS BAZNICAS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brīnīņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p.p. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 286, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9 - 3331

Toronto Sv. Andreja baznicā Carlton un Jarvis ielu stūrī; māc.

15. augustā bērnu un jaunatnes Sporta svētki Sidrabenē; pl. 9.30 dievkalpojums

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510.

Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

15. augustā plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē un plkst. 6 vak. dievkalpojums Jāņa baznīcā, māc E. Ķerģis.

22. augustā, plkst. 10.30 dievkalpojums Saulainē, plkst. 6 vak. dievkalpojums Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

15. augustā, plkst. 2. p.p. — dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

29. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Bramptona

22. augustā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., South.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

15. augustā, pl. 3 p. p. dievkalpojums.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5 - 5096.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trisvienības lut. baznī-

22. augustā, pl. 1.30 p. p. Jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 5285.

Vankuveras latviešu ev. - lut. draudze.

15. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā

22. augustā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums Kitsilano baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

15. augustā, plkst. 11 dievkalpojums Ezerkalnos.

22. augustā dievkalpojums nenotiks.

29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

22. augustā, plkst. 11 no rīta Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Sēfers.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 2903.

NORANDA

15. aug., 10 no rīta — Norandas latviešu draudzes kapu svētki. Prāvests A. Skrodelis.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Woodbine Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones nākošie dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 8 vakarā — 103 Pape

ASV BAZNICĀS

NJUORKA

Jūlijā un augustā dievkalpojumi Betlēmes baznīcā katru otro svētdienu priekšpusdienā, pl. 11.30.

Jonkeros jūlijā un augustā, katra mēneša pirmā un trešā svētdienā, pl. 10.

Nometnē abos vasaras mēnešos katru svētdienu dievkalpojumi pl. 11.

AURORA

420 Dawners Place. Mūsu Pestītāja baznīcā.

AURORĀ (Illinois), **Linkoln Park kapsētā, Auroras novada kapu svētki pl. 3 pp: Dievkalpojums šai svētdienā nenotiks. Māc. A. Rautenšilds.**

29. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

ČIKAGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1646 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons. Tel. FI 3 - 2420.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

15. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums Ciānas draudzes kapu nodalījumā, 21. sektorā, Oakridge kapsētā, uz vakariem no Roosevelt Rd. un Mannheim Rd. krustojuma; pl. 12 dienā kapu svētki. Māc. A. Rautenšilds un koris Ed. Strautmaņa vadībā.

22. augustā, pl. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galds tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Livenšāls, tālr. WE 3 - 9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālē luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

Svētdien, 22. augustā, pl. 11 rītā Kapu svētku dievkalpojums Mountain View kapsētas Tower baznīcā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemē, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733.

Svētdien, š. g. 29. augustā, plkst. 11 dienā dievkalpojums. Māc. K. Kness - Knezinskis.

Vai esat nokārtojuši abonementu?

Vasarniekiem un makšķerniekiem

izīrē vasarnīcas

Lake Chaemonge

Zvanīt 705—652—3805

A. Klincanam,

R.R.3 Lakefield, Ontario.

VĒL PAR ROŽU IEAUDZĒŠANU

Kādā LA numurā „Veksīordie te" deva interesantus padomus, kā rozes ieaudzēt bez naudas... Gribu viņas rakstu mazliet papildināt ar savu pieredzi rožu ieaudzēšanā.

Neesmu profesionāla dārzniece, bet mīlu puķes un ar tām eksperimentēju Kanadā jau desmito gadu. Savā aizmājas dārziņā esmu rozes izaudzējusi ne tikai no svaigi grieztiem, spēcīgiem zariņiem, bet arī no puķu veikala sūtītām rozēm. Par šīm rozēm un to ieaudzēšanu tad nu arī gribu pastāstīt.

Visagrākais stādīšanas laiks, kad šādas rozes ir izdevies ieaudzēt, ir 10. aprīlis visvēlākais — 15. augusts. Augustā stāditām rozēm stikla burku atstāju virsū visu ziemu, apkājot to ar zemi līdz pašai augšai, — aprīlī stādītajām burku noņemu ap jūlija beigām, atkarībā no tā, cik stipri ir jaunie dzinumi. Ja dzinumi vārgi, burku atstāju arī pa ziemu. Vasarā rozes stipri jālaista. Burku nevajag cilāt.

Pieņemsim, ka rozes no veikala saņemtas 1. aprīlī. Jūs tās ieliksit, kā parasti, vāzē. Tikai ievērojiet — ūdenim nedrīkst pievienot nekādu ķīmikāliju, kas uztur rozes svaigas, nedz aspirīna tabletes. Rozes jātur tīrā ūdenī, kamēr tās novīst. Parasti zieds novīst, bet kāti un lapas ir skaisti zaļi. Izņemiet vienu novītušo rozi no ūdens, skaitot no zieda, nogrieziet kātu zem piektā lapu dziruma. Griezums jāizdara ar asu nazi un slīpi. Ar nazi tāpēc, lai nesaspiestu audus. Ziedu atstāj nenogrieztu.

Šādi sagatavotu rozi stāda ziemeļu pusē, bet tur, kur saule aprīlī jau atkausējusi zemi, apm. 6 collu dziļumā. Zem zemes jābūt trim lapu kārtām. Lapas viegli jāatlauž. Virs zemes tad paliek divas pēdējās lapu kārtas ar visām lapām. Ap iestādīto rozi zemi stipri nospiež. Zemei jābūt labi mēslotai un tādai, kas labi laiž cauri ūdeni.

Kad roze iestādīta, tai uzliek ceptē kā militāriem bdokiem nestikla burku, ko stingri iespiež zemē. Burku aprušina ar zemi apmēram līdz pusei. Tā iestādītai rozei netrūks saules gaismas, un tā būs nodrošināta pret auksstumu un sniega puteņiem. Ja gadās labs, saulains pavasaris, — rozes ieaugs labi. Protams, ne visas.

Šādi esmu ieaudzējusi arī mazās (sweet heart) rozītes. Tām ziedu pumpuri jau bijuši tā paša gada rudenī.

Vasarā rožu stādi labi jālaista. Burkas nedrīkst cilāt. Ja gribiet, lai rožu stādam ir vienmērīgs mitrums, kas ļoti ieteicams, apkaisiet ap burku kūdru (peat most).

Šādi ieaudzētas rozes jau nākošajā gadā zied, gan mazākiem ziediem nekā saņemāt no veikala, bet trešā gadā tām zieds ir normāla lieluma, tādā pašā krāsā un, galvenais, — tas paša audzēts.

R.V.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

TOP JAUNS VĪRU KORU DZIESMU KRĀJUMS

(Pārnesums no 3. lpp.)

klausītājiem vai izšķirties par mūziku, kas mīļa un tuva klausītājiem, kaut arī ne katreiz no šodienas mūzikas viedokļa tik vērtīga. Gluži tas pats ar jauniem dziesmu krājumiem. Esmu izsekojis, kuras no iepriekšējo krājumu dziesmām dzied, un jāsaka, ka nav tā, ka vieglās dzied un grūtās nedzied, bet gan — dzied, kas emocionālākas, vairāk ievilņo, vai pat arī, kas saturā ideoloģiski trimdiniekiem tuvākas, kā arī asprātīgus tautas dziesmu apstrādājumus. Esam vadījušies no viedokļa, ka jādod kā tās dziesmas, kuras dziedās tūliņ šodien, kā arī tās, kuŗām jāgaida izpildītāji rītdien. Protams, reizē ar to dots iemesls mūs kritizēt no abām pusēm."

„Kāda paredzēta krājuma izdošanas gaita?"—

— No komponistiem lūdzām dziesmas kā garīga, tā laicīga satura; kā oriģinālāzdziesmas, tā tautas dziesmu apstrādājumus. Darbi iesūtāmi V. Aparjodam, 1232 N. 33rd. St., Milwaukee, Wis., 53208, U. S. A., ne vēlāk par šī gada decembri. Mēs būtu pateicīgi, ja dziesmas iesūtītu pakāpeniski, sākot tūlīt, lai krājuma sagatavošanas priekšdarbus un reizē ar to iespiešanu pasteidzinātu. Piezīmējams, ka visus krājuma iespiešanas izdevumus segs ASV DV valde, bet par pārdotajiem eksemplāriem ieņemto naudu sadalīs autoru honorāros, gluži tāpat, kā to darīs jām iepriekšējās reizēs.

E. P.

PASAULES RADĪŠANA . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

neklis un viņa skolotājs pagatavoja kanū no bērza tāsīm, tas aizpeldēja ūdens plūdos, bet no zvēriem izglābās tikai nedaudzi, kas bija spējuši patverties augstāko kalnu un klinšu galotnēs. Tad vecākais brālis runāja ar Zēnaviru un teica: „Tu tagad esi pārvarējis zvēru tautu un pretojies dabas spēkiem, tu esi pakļāvis sev zemi, bet vēl joprojām esi viens. Ir laiks apskatīties un sameklēt sievieti, kuŗu tu vari mīlēt un ar ko tu varēsi turpināt savu dzimumu." Un jaunais vīrs devās meklēt sev sievu. Viņam bija daudzas sievas, kas pēc laika viņu atstāja, pārvērzdamās putnos vai dzīvniekos. No viņa bērniem daži līdzinājās savam radītājam, un tie kļuva cilvēku cilts sentēvi, bet tie, kas rādīja mātes rakstura rīgākās īpatības, atgriezās viņas ciltī.

Tulkots no Kanadā iznākošā indiāņu žurnāla „Thunderbird".

Latviešu Studentu Centrālā Savienība

Latviešu Studentu Centrālā Savienība ir globāla organizācija, kuŗas mērķis ir aizstāvēt visu latviešu studentu intereses; gan to, kuŗi dzīvo brīvajā pasaulē, gan arī to, kuŗiem demokrātiskā darbība un akademiskā brīvība ir laupītas. L.S.C.S. ir vienīgā latviešu studentu organizācija, kuŗa var oficiāli pārstāvēt latviešu studentus starptautiskos un nacionālos studentu kongresos, piemēram: Starptautiskās Studentu Konferences (International Student Conference) sanāksmēs, kuŗās piedalās vairāk kā 80 dažādu tautu studentu apvienību delegācijas. Viens no galveniem L.S.C.S. prezidija darbības uzdevumiem ir panākt L.S.C.S. uzņemšanu Starptautiskās Studentu Konferences pilntiesīgo biedru skaitā, lai L.S.C.S. delegātiem būtu visas runas un balsošanas tiesības šīs organizācijas kongresos. Lai veiktu šo svarīgo uzdevumu, un lai kopotu informāciju par latviešu studentu diplomdarbiem — sevišķi tiem, kas attiecas uz latviskiem tematiem — L.S.C.S. griežas caur brīvās pasaules latviešu laikrakstiem ar lūgumu pie ikviena latviešu studenta iesūtīt vajadzīgo informāciju L.S.C.S. kartotēkai.

L.S.C.S. augstākais organizācijas pārvaldes orgāns ir gadskārtējais kongress, kas šogad notiks Klīvlendē (A.S.V.) 21. septembrī. Katri pieci, vai vairāk, aktīvi studenti (tas ir, studenti, kuŗi studē, vai ir studijas pēdējo triju gadu laikā pārtraukuši vai beiguši) var sūtīt vienu delegātu uz kongresu. L.S.C.S. prezidijs aicina pēc iespējas daudziem studentiem šo iespēju izmantot un ierosina tiem, kuŗiem ceļš par tālu, nozīmēt savus pārstāvjus no Klīvlendas apkārtnē dzīvojošiem studentiem.

Tuvāku informāciju par L.S.C.S. darbību, 22. kongresu un L.S.C.S. apkārtrakstu var pieprasīt pie prezidija priekšsēdes:

Mrs. Gundega Michel, 228 Langdon St., Madison, Wisconsin, 53703, U.S.A.

Lūdzu izpildiet un nosūtiet L.S.C.S. kartotekārei Izoldei Zīvers, 45 N. Lake Ave., Albany, N.Y., 12203, U.S.A.

LATVIEŠU STUDENTU CENTRĀLAS SAVIENĪBAS KARTOTĒKA

Uzvārds ..... Vārds .....

(meitas vārds) .....

Patreizējā adrese .....

.....

Patstāvīga adrese .....

Galvenais priekšmets .....

Universitāte .....

Iegūtie grādi, kad, kur .....

.....

Ja studē, kādu gradu — un kad iegūs? .....

Diploma darbs, priekšmets .....

.....

Paraksts ..... Datums .....

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. augusta — 4. septembrim — A. Zvīdra gleznu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās un svētdienās slēgta.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli — bazāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gūtmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātŗa viesizrāde T. Viljama IGUANAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

6. novembrī — Studenšu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.

30. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — pl. 8 vak. Čikāgas Piecīšu koncerts Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Toteriū.

Izmantojiet mūsu starpniecību un iepnieciniet saviešus Ziemas svētkos nosūtot kādu no zemāk minētiem saiņiem.

MŪSU STANDARTSAIŅI

CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu ..... $ 39.90

Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc. $ 22.70

Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.80

Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ..... — 20 mārc. $ 22.70

Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50

Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku .... — 40 mārc. $ 30.75

Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti: 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75

Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50

Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50

Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50

Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50

Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.50

Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 20.90

Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50

Nr. 45 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāv. 38. mārc. 49.50

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai, 491 College Street, Toronto 4, Ont.
Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

MŪSU ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem US $

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāri nailona krepa zeķu. 41.— + Licence un porto 7.80 = 48.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāri nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 29.- + Licence un porto 7.80 = 36.80

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 30.- + Licence un porto 7.80 = 37.80

Dāmām US $

A-2 1 Šveices cēlša pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar meāģīnēm, 2 pāri smalku nailona zeķu 43.— + Licence un porto 7.80 = 50.80

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnas plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.— + Licence un porto 7.80 = 34.80

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.— + Licence un porto 7.80 = 55.80

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m garām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Pasūtījumus nododami:
DV GRĀMATNĪCA — SAINIŠU NODAĻA
491 College Street, Toronto 4, Ont.

LATVIJA Vācijā

ir laikraksts, kuŗā tekoši sniedz arī ziņas par okupēto Latviju, kuŗš atmasko krievu imperiālismu, sniedz ziņas par latviešu dzīvi Eiropas zemēs un visā pasaulē, kā arī daudzus citus interesantus rakstus un ziņas.

Atbalstiet laikrakstu LATVIJA to abonējot! Kanadā un ASV viena mēneša abonementa maksa — $ 1,40, pa gaisa pastu — $ 2,30.

Pieprasiet paraugeksemplārus!

Verlag LATVIJA, 242 Eutin/Holst., Postfach 107, W-Germany.

Neaizmirstiet savus piederīg
Sūtiet dāvanu saiņus savlaicīgi, la mērķi laikā.

PĀRTIKAS PARAU

Cenas ASV dolaros.

1 — 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigarete
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīs kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cū žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 k
4— iepriekšējais sainis dubultots, 10 k
5— 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu
6— 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (s pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 ci
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no kat nātāja vēlēšanās) brutto 20 kg
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķ sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēš
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kaka kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolād brutto 5 kg
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 k
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķ kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolā jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēt kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 kakao, 100 cig., 225 gr karameles, br
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
17 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 k
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, br
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, bonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg c vēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 cigaretes, brutto 10 kg
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 c
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 g sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Ne šokolāde, 225 gr šokolādes karameles vai piparkūkas, 240 gr konfektes un
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti au desa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sa klāt 500 gr riekstu kodolu

Kanadas valūtai jāpieskai

Pasūtījumus nododi
DV Grāmatnīcai — Sainīšu
491 College Street, Toronto

Vai jums ir šīs grāmatas

T. Zeltiņš — PASPORTRETI
O. Krolls — LATVIJAS PRESE un VIŅA
Kaudzītes — MĒRNIEKU LAIKI
Ed. Salna — BADA BIEDI
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA
A. H. Tamsare — VIENA LAULIBA
A. H. Tamsare — VELNS AR VILTOTU
St. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUM
Ing. Vīksna — ES SAKU PALDIES, dze
Ing. Vīksna — MUMS JĀBRIEN JŪRA,
H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACION HUMĀNI
J. Grīns — TRĪS LEĢENDAS
E. Kestners — DIVKĀRŠĀ LOTITE
V. Strēlertes sak. PARADĪZES MEKLĒ
V. Cika — ZELTS, SUDRABS, BRONZ
A. Johansons — PAKAVU DUNOŅA
A. Johansons — PĀRLAICIGIE CEĻIN
A. Johansons — VĒJU MEZGLI
A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MĒ
A. Rasa — UZ ĶEŅIŅA ZEMI, atmiņu
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ,
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stā
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVIZIJA,
A. Dzilums — DIEVA DĀRZS, noveles
A. Niedra — INDRĀNES OŠI SALC, r
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CEĻOTS, atmi
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀR
J. Dravnieka — ANGLISKI - LATVISKA
K. Siliņš — MANA DZĪVĒ, atmiņas
LIGO DZIESMAS
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKO
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SV VĒSTURE
T. De Frīsa — REMBRANTS
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.
BERNIEM, pielikumā MAZAIS KATEC
O. Krolls — KARMENA, atmiņas
Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUŅA,
G. Salnais — SIPOLS UN ORCHIDEJA,
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS
P. Karells — BARBAROSSA
I. Gubiņa — GANDRĪZ KARALIENE,
I. Šķipsna — AIZ SEPTĪTA TILTA, ro
A. Eglītis — TREŠAIS ZVANS, skat. strā
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERA
K. Dziļleja — STARP DIVIEM KRAST
A. Zemdega — BASAM KĀJAM, dzeja

Dabūjamas
DV GRĀMATN
491 COLLEGE STREET, TORO
(Pasta izdevumiem pieska

arīkojumu kalendārs

TORONTO

ugusta — 4. septembrim — Zvīdra gleznu izstāde North ork Public Library Downs- ew Regional Branch, Keele ., pie Wilson. Atvērta no pl. -9 vak. Sestdienās un svētdie- s slēgta.

ktobrī — ALT Vašingtonas eambļa viesizrāde.

ktobrī — plkst. 6 Latviešu mā Latviešu strēlnieku 50 g. bileja.

. līdz 11. oktobrim—LNJAK kongress Latviešu namā.

oktobrī — Latviešu Nams S rīko savā namā Plaujas ētku balli — bazāru.

ktobrī — plkst. 8.30 vak. erdziedātājas Renātes Gūt- nes (no Vācijas) dziesmu ārīju vakars Latviešu na- zālē. Toronto latviešu kon- tapvienības sarīkojums.

ktobrī — pl. 8 vak. Sv. An- eja b-cas zālē Losandželosas v. ceļojošā teātŗa viesizrāde Viljama IGUĀNAS NAKTS A. Tipāna režijā.

kt. pl. 6.30 — Sv. Andreja as zālē Losandželosas latv. ojošā teātŗa viesizrāde T. jama IGUĀNAS NAKTS . Tipāna režijā.

ktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu mā reliģiski - ētisku pārdo- vakars. Māc. R. Ekšteins.

ktobrī — pl. 8 Latviešu na- Krizantēmu balle.

vembrī — Studenšu korporā- kopas gadskārtējais tējas ars Igauņu namā.

ovembrī — Lāčplēšu svētki lainē.

ovembrī, pl. 8 vak. Latviešu mā reliģiski - ētisku pārdo- vakars. Māc. R. Ekšteins.

ovembrī — plkst. 8.30 vak. hista Ugas Granta (no ASV) ieru vakars Latviešu nama . Toronto latviešu koncert- ienības sarīkojums.

vembrī — plkst. 8 vak. DV 15 gadu jubilejas izrāde J pa „Zelta zirgs" North To- o Collegiate Institute, 17 adway Ave.

vembrī — plkst. 7 vak. DV un DV Toronto nodaļas 15 u atceres akts. Plkst. 8 vak. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde th Toronto Institute, 17 adway Ave.

vembrī, pl. 8 vak. Latviešu mā reliģiski - ētisku pārdo- vakars. Māc. R. Ekšteins.

5. decembrī — Kanadas gavas Vanagu tradicionā- Ziemassvētku tirdziņš Lat- u namā.

cembrī — pl. 8 vak. Čika- Piecīšu koncerts Igauņu ā, 958 Broadview Ave.

KIČENERA

gustā — Kanadas DV šauša- sacīkstes Riverside Maples umā, 7 jūdzes rietumos no r'ū.

STA SAIŅI

izmantojiet mūsu ātros a pastu bez piemaksas. Siem saiņiem varat pie- s, lakatiņus, pīdāmspal- ujamos aparātus, asme-

US $

stenis ar piemērotu is, 1 zīda kakla saite,

ce un porto 7.80 = 48.80

es poplina virskrekls, mdu ar vilnas oderi, onkrepa zeķu ar vil- ce un porto 7.80 = 36.80

e, 2 p. nailona krepa akatiņi ce un porto 7.80 = 37.80

US $

izveidojumā ar glītu as lakats, 1 nailona smalku nailona zeķu ce un porto 7.80 = 50.80

ins, silts („mohair") urots zīda galvas la- nailona zeķu (krepa ce un porto 7.80 = 34.80

apakškleitas, 2 zīda nce un porto 7.80 = 65.80

s izvēles: piemēram, 3x4 un 2 m blūzei vai citādi. ieskaita 8%

dami:
NISU NODAĻĀ
onto 4, Ont.

Neaizmirstiet savus piederīgos svētkos!
Sūtiet dāvanu saiņus savlaicīgi, lai tie sasniegtu mērķi laikā.

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1 — 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cigaretes, bruto 10 kg	18.50
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5— 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6— 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	36.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
17 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.90
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	26.00
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskvīti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.80
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskvīti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00

Kanadas valūtai jāpieskaita 6%

Pasūtinājumus nododiet:
DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

21. augustā, plkst. 10. dienā „THREE BRIDGES" 1,5 jūdzes no St. Jacobs, Kitchener - Waterloo, Ont.

KANADAS DAUGAVAS VANAGU

Šaušanas meistarsacīkstes

Pieteikšanās uz vietas. Dažādas sporta nodarbības.
Makšķerēšanas un peldēšanas iespējas.

Pēc sacensībām — DV KIČENERAS NODAĻAS 13. GADA SVĒTKI.
Priekšnesumi. DEJA. Atspirdzinājumi.

Spēlēs E. Zakuļa deju kapella.

Tālus un tuvus viesus ielūdz — rīkotāji.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BILETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

IZĪRĒJAMA

liela, gaiša mēbelēta istaba. Piemērota vieninīekam/cei. Ledusskapis, plīts.
Zvanīt RO 6—6343, Toronto.

izīrējama

mēbelēta vai nemēbelēta istaba.
Zvanīt pēc pl. 4. vakarā. HO 6—1481, Toronto.

FRANK VASS BA

ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

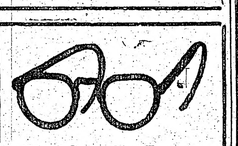
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.
OPTIKIS LUNSKY

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
DABŪJAMI
O. ANDERSONA DĒLIKATESU VEIKALĀ
26. Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND GROCERY"
120 Barton St, E., Hamilton, Ont.

RAKSTI JAUNATNEI

Dāvini svētku, dzimšanas un vārda dienās
Gada abonements resp. 6 numurus tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtījumus adresēt:
2308 DRUMMOND RD.,
MĒS saimniecības daļai,
E. Steinbachs,
Niagara Falls, Ontario.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1463, Toronto.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Vai jums ir šīs grāmatas?

T. Zeltiņš — PASPORTRETI	$7.50
O. Krolls — LATVIJAS PRESE un VIŅAS DARBINIEKI	3.00
Kaudzītes — MĒRNIEKU LAIKI	6.80
Ed. Salna — BADA BIEDI	2.10
P. Kliāns — SVEICINĀTA, AFRIKA	6.00
A. H. Tamsare — VIENA LAULĪBA	4.00
A. H. Tamsare — VELNS AR VILTOTU PASI	3.40
St. Cveigs — DEGOŠAIS NOSLĒPUMS	3.60
Ing. Viksna — ES SAKU PALDIES, dzej.	2.75
Ing. Viksna — MUMS JĀBRIEN JŪRĀ, rom.	3.20
H. Biezais — KRISTIĀNISMS, NACIONĀLSMS UN HUMANISMS	2.90
J. Grīns — TRĪS LEĢENDAS	1.95
E. Kestners — DIVKARŠĀ LOTĪTE	2.00
V. Strēlertes sak. PARADĪZES MEKLĒTĀJI	8.00
V. Čika — ZELTS, SUDRABS, BRONZA	4.50
A. Johansons — PAKAVU DUNOŅA	2.40
A. Johansons — PĀRLAICĪGIE CEĻINIEKI	2.60
A. Johansons — VĒJU MEZGLI	2.80
A. P. Mierkalns — DZEJNIEKS un MEDUS, dzeja	$ 3.50
A. Rasa — UZ ĶEŅIŅA ZEMI, atmiņu stāsti	$ 3.75
P. Aigars — RAKSTS OZOLA MIZĀ, dzeja	$ 3.00
V. Pelēcis — SIEKSTA, noveles un stāsti	$4.00
DIEVA PAGALMOS — spredīķu izlase	$ 2.60
R. Gāle — KAS LIETU SAUKS, dzeja	$ 3.50
Aleksandrs — NEREDZAMĀ DIVĪZIJA, spiegu st.	$ 3.50
A. Dzilums — DIEVA DĀRZS, noveles	$ 3.00
A. Niedra — INDRĀNES OŠI SALC, rom.	$4.00
J. Lejiņš — SPĒLMAŅU CIRTS, atmiņas	04.50
E. Turkina — LATVIEŠU ANGĻU VĀRDNĪCA	5.70
J. Dravnieka — ANGLISKI-LATVISKA VĀRDNĪCA	$5.00
K. Siliņš — MANA DZĪVE, atmiņas	$3.90
LIGO DZIESMAS	$0.50
A. Voitkus — AIZ ROŽAINIEM MĀKOŅIEM, rom.	$4.00
R. Ridzinieks — CIRVIS OZOLĀ, skices	$4.50
A. Spekke — SENIE DZINTARA CEĻI —	$8.50
V. Bērzkalns — LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU VĒSTURE	$12.00
T. De Frisa — REMBRANTS	$6.80
Gēte — GARA RADINIEKI, rom.	$4.40
BĒRNIEM, pielikumā MAZAIS KATECHISMS	$1.60
O. Krolls — KARMEŅA, atmiņas	$4.00
Ed. Sināts — LATVIJAS MEŽS RUNĀ, dzeja	$2.50
G. Salnais — SĪPOLS UN ORCHIDEJA, rom	$3.00
Ed. Dunsdorfs — ZĪLE, apcerējums par Latvijas valsti	05.00
PLKV. K. LOBE 70-GADNIEKS	$2.50
P. Karelis — BARBAROSSA	$7.00
I. Cubiņa — GANDRĪZ KARALIENE, rom.	$4.00
I. Skipsna — AIZ SEPTĪTA TILTA, rom.	4.00
A. Eglītis — TRESAIS ZVANS, skat. strādnieka piezīmes	$4.50
Prof. A. Rubulis — LATVIAN LITERATURE	$7.00
K. Dālleja — STARP DIVDEM KRASTIEM, dzeja	$4.00
A. Zemdega — BASAM KĀJAM, dzeja	$3.00

Dabūjamas
DV GRĀMATNĪCĀ
491 COLLEGE STREET, TORONTO 4. ONT.
(Pasta izdevumiem pieskaitīt 25c.)

GRĀMATAS LATVIEŠU SKOLĀM

J. Mežaks — GADSKĀRTA LATVJU DAINAS	$2.25
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	1.00
J. Ezeriņš — VALODIŅA	1.00
D. Roga — ĀBECE	1.60
A. Širmane — MANA TĒVU VALODA, 3. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 4. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 5. kl.	1.50
A. Dravnieka — MANA TĒVU VALODA, 6. kl.	1.80
H. Kreicers — MANA TĒVU VALODA, 7. un 8. kl.	3.20
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA, gramat.	1.60
V. Bērziņa - Baltiņa — LATV. VAL. GRAMATIKA	3.00
F. Kurats — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	2.20
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE	3.90
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI, dz.	1.50
TAUTAS DZIESMAS SKOLĒNU KORIEM	3.50
Dr. M. Lutera — MAZAIS KATECHISMS	0.50
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5. kl.	1.50
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VAREŅI	2.50
Edg. Lange — BAZNĪCAS VĒSTURE I d.	1.35
K. Valters — VECĀS DERĪBAS STĀSTI	2.25
BURTNĪCAS	0.10

DV. GRĀMATNĪCĀ, 491 College ST., TORONTO 4, ONT.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ..... abonementa uzsākšanai / pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn., $ 8.50 par 6 mēn., $ 16,00 par gadu.

SAV. VALSTIS sazināties ar:
V. IRBI, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y., 10466.
JĀNI LĀCI, 33 - 27 - 91st. Street, Jackson Hts, 72 N. Y.
A. LIBIEŠI, 2528 W. Becher St. Milwaukee 15, Wisc.
J. EZERGAILI, 12102 Miles Ave, Cleveland 5, Ohio.
V. HERMANI - DALY, 368 Heine St., Elgin, Ill.
V. MIĶELSONU, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. ZIRNĪTI, 4771 - 3 Mile Rd., N. E., Grand Rapids, Mich. 49505
J. KONOPORI, 928 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa., 19107.
R. Dīķi, R. 2, Waverly, Ohio.
J. LAZDIŅŠ, 5530 Indianola Ave., Indianapolis 20. Ind.

KANADĀ:
J. GAILĪTI, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
J. ZARIŅŠ — 113 Lanark St., Winnipeg, Man.
H. GREBLI, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
R. EPNERI, 59 Langarth St., E. London, Ont.
J. RONI, 55 Woodward Ave., Brampton, Ont.
M. ĶĪVĪTI, 236 First Ave., Ottawa. Ont.
J. Roze, 890 Lonsdale St., Sudbury, Ont.

VĀCIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborougn Terrace, London.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm.

ANGLIJĀ:
A. MEŽALS, 44 Münster/Westf., Grevenerstr. 69.

PAVADIET SAVU ATVAĻINĀJUMU PILNVĒRTĪGĀK!

IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM GRĀMATĀM!

J. Sarma — RŪSA, romāns	$ 3.80
E. Kārkleja — VAI ATZĪSTIES?	$ 4.25
A. Iksens — GANU ZĒNA PRIEKI un BĒDAS	$ 2.60
KROKODIĻU MEDNIEKU GAITĀS	$ 5.00
A. Iksens — MAROKAS BAIGAIS, poēma	$ 1.75
T. Tomsons — DRĀMATISKĀ SEPTĪMA	$ 2.60
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti	$ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I. II, III	$ 3.90
E. Brastiņs — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA	$ 2.40
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi	$ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi	$ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi	$ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS	$ 3.00
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles	3.50
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi	$ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMEDIJAS	$ 2.50
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums	4.00
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja	4.25
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja	2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja	3.00
A. Švābe — INTELIGENTI, romāns	3.80
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti	3.50
J. Miesnieks — — KVINĶU KALNS, noveles	4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.)	1.50
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIESA NAMU, dzejas	$ 3.20
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti	3.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns	4.50
E. Kore — JAŅU VAINAGS, stāsti un noveles	3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas	3.20
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi	3.50
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase	2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns	3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns	3.90
Hilda Vika — LIELĀ SLĀPE, stāsti	3.00
Valentins Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi	3.80
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi	3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi	3.80
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres	4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns	3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti	3.00
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE	3.50
Ed. Ozoliņš — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA	5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS	7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI	4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi	3.50
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts	$ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns	$ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS	$ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase)	$ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa	$ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d.	$ 7.50
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd.	$ 3.50
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem)	$ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom.	$ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom.	$ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr.	$ 2.80
Iru pasaka — RUĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata	$ 1.75
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns	$ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA	$ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti	$ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom.	$ 5.95
Pasūtinot pa pastu, nieskaitīt 25 c pasta izdevumiem.	
M. Bukšs — ATMIŅAS UN ATZIŅAS par Latgales kultūru	$ 4.00
M. Bukšs — DIE RUSSIFIZIERUNG IN DEN BALTISCHEN LAENDERN	$ 4.00
M. Bukšs — SKICES UN DOKUMENTI — par Latgales tapšanas laikiem	$ 3.00
H. Laurinoviča — GRYMSTUŠOS SALENAS	$ 4.00
Fr. Trasuns — FĀBULAS	$ 3.00
Andr. Eglītis — KAD TU ACIS IZSLAUCĪSI, TĒVZEMĒ, dzej.	$ 5.00
K. Ķezbers — USMAS ZĒNU DĒKAS	$ 2.80
K. Ķezbers — SAPNIS PAR ROZI, romāns	$ 3.50
A. Lasmanis — CERIBAS UN VILSANAS	$ 4.20
O. Lācis — MĒS UN VIŅAS	$ 3.00
J. Sarma — TĀDA IR DZĪVE	$ 2.50
V. Eglītis — KASTĀĻAVOTS, dzeja	$ 2.80
T. Zeltiņš — TORŅI DAUGAVĀ, stāsti	$ 3.50
Edv. Mednis — DVĒSLES DUMPO, romāns	$ 4.00
O. Rūsis — GONERS UN VIŅA BARS, romāns	$ 3.20
P. Kliāns — SAFARI	$ 5.70
V. Kārkliņš — KURZEME	$ 3.80
R. Blaumanis — DRĀMA UN KOMĒDIJA	$12,60
A. Lūsis — REDZIET, KĀDS CILVĒKS, KĀDS DIEVS	$ 3.25
J. Širmanis — ĢELZIS UN MISIŅS	$ 3.80
A. Grīns — TOBAGO	$ 4.50
Morjē — JAMAIKAS KROGUS, romāns	$ 3.60
J. Rainis — UGUNS UN NAKTS	$ 5.00
Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas	$ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns	$ 3.80
D. Rogas un S. Ciruļa — ABĒCE — bērniem	$ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns	$ 4.00
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3	$ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm	$ 2.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca	$ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns	$ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns	
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VAREŅI, Jēzus māc.	$ 2.50
T. Manns — AVANTURISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS	$ 4.50
J. Sarma — ŪPURIS, stāsti un noveles	$ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr, vēstules	$ 4.20
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE	$ 5.80

DV GRĀMATNĪCĀ, 491 College St., Toronto 4, Ont.

SPORTS

NJUJORKAS FUTBOLISTU UZVARA TORONTO

Toronto 1. jūlijā viesojās tālu ciemiņi — Ņujorkas DV futbola vienība, kas sacentās ar Toronto DV izlasi pirmajā Ziemeļamerikas latviešu futbola meistarības spēlē šai gadā.

Spēli uzsākot, nekas neliecināja, ka līdzšinējā meistarvienība, Toronto DV šo cīņu zaudēs. Bet torontieši izjuta rutinētā aizsarga G. Ezera iztrūkumu, arī uzbrucējs J. Vilmanis līgas spēlē gūtā savainojuma dēļ nebija pilnvērtīgs spēks. 1. puslaikā viņš darbojās savas vienības vārtos, bet spēles turpinājumā bija vairāk statists uzbrukumā. Spēles pirmā daļa tomēr beidzās bez rezultāta.

2. puslaikā ņujorkieši uzspieda mājiniekiem savu spēles veidu un pārņēma iniciatīvu, ap puslaika vidu ar A. Bērziņa raidījumu iegūstot vienīgos šīs spēles vārtus. Torontieši gan centās zaudēto atgūt, tomēr viesu aizsardzība darbojās lieliski, atvairot visus mājinieku uzbrukumus. Tā spēle beidzās ar Ņujorkas DV 1—0 (0—0) uzvaru. Piezīmējams, ka šī ir vispār pirmā uzvara, kuru ņujorkiešiem izdevies panākt Toronto.

Salīdzinot Ņujorkas futbolistu sniegumu ar agrāk redzēto, jākonstatē, ka tas ievērojami uzlabojies. Vienība ir saliedēta, arī gados jaunie spēlētāji labi iekļāvušies vecāko vidū. Ņujorkiešu vienpadsmitam nākuši klāt arī jauni cīnītāji. Uzvaras vārtu guvējs A. Bērziņš vēl pirms 3 gadiem bija pats jaunākais vienības spēlētājs, bet šoreiz viņu atzina par labāko spēlētāju, par ko piešķīra sevišķu balvu. Vienības izveidošanā un vadīšanā nopelni gados vēl jaunajam J. Šķiņķim.

Par Toronto sniegumu jāsaka, ka šai spēlē piedzīots godīgs zaudējums pret gados jaunākiem pretiniekiem, kuri patiešām izrādījās pārāki un centīgāki.

Ņujorkas vienībā spēlēja J. Holms, I. Zamurs, V. Mežaks, A. Bērziņš, R. Laiviņš, J. Blūmfelds, A. Brunavs, E. Apelis, J. Šķiņķis, J. Pakalnietis, A. Ekstrēms un J. Slakteris. Toronto krāsas pārstāvēja: J. Vilmanis, A. Rāva, K. Gulbis, A. Alksnis, A. Sudmalis, A. Liepa, A. Namgauds, O. Roze, A. Rode, J. Pavārs, E. Bušs, H. Jēgers, A. Kudrašovs un A. Richters.

Nākošajā sacensībā Ziemeļamerikas latviešu futbola meistarībā spēkosies Ņujorkas DV ar Čikagas LSK.

R. K.

NĀKOŠĀ FUTBOLA SPĒLE

Toronto DV futbolisti nākošajā spēlē svētdien, 15. augustā, plkst. 2 dienā Riverdale sporta laukumā sacentīsies ar East End Canadians vienību.

SIDRABENE GALDA JAUNOS VIEGLATLĒTUS

Gadskārtējās Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstes vieglatlētikā un Roberta Plūmes piemiņas balvu izcīņa notiks svētdien, 15. augustā, Sidrabenē plkst. 11 no rīta.

Sacensību dalībnieki iedalīti šādās vecuma grupās (zēni un meitenes): 1955.—1957. gadā dzimušie, kas sacentīsies 60 m skrējienā, augstlēkšanā un tāllēkšanā; 1952.—1954. gadā un 1949. — 1951. gadā dzimušie sacentīsies 60 m, augstlēkšanā, tāllēkšanā un lodes grūšanā. 1947. un 1948. gadā dzimušo programmā ir 100 m skrējiens, tāllēkšana, augstlēkšana un lodes grūšana.

Šīs Kanadas latviešu jaunlešu sacensības katru gadu pulcējušas vairāk nekā 100 dalībnieku un izvērtušās par īpašu notikumu. Dalībnieku skaits īsti prāvs solās būt arī šajā gadā, jo sacensībās startēs Sidrabenes nometnotāji, ar autobusu ieradīsies arī visi jaunie Saulaines sportisti.

Meistarsacīkstes ir atklātas, un tajās var piedalīties visi latviešu jaunieši Kanadā un ASV. Pieteikšanās sacensību vietā plkst. 10.30. Sacensības vada Latviešu sporta apvienības Kanadā vieglatlētikas nozare.

Čechijā par Marksa mācību žāvājas...

Apspiesto tautu nedēļas ietvaros Čechiete Monika Flidra, kura tikai nesen ieradusies ASV no Austrālijas, Nacionālā preses kluba banketā Vašingtonā, klātesot daudziem ASV kongresa locekļiem un iziliem sabiedrības pārstāvjiem, runāja par Centrālās Austrumeiropas attītību pēc otra pasaules kara. Runātāja ir 24 gadu vca skolotāja, kas izkļuvusi no Čechijas, dodoties autobusa ekskursijā pag. ziemā no Prāgas uz Vīni. Abas ar māti tad arī nolēmušas Čechiju vairs neatgriezties. ASV viņa iecelojusi pirms mēneša.

Monika Flidra norāda, ka dzīve Čechoslovākijā jauniešiem piedāvā maz dažādību. Apnicīgā vienmuļība, garlaicība un daudzie noteikumi un ierobežojumi ir jauniešu ikdienas nevēlamie pavadoņi. Tipisks piemērs ir t. s. „spontānās" demonstrācijas. Skolas direktors, kurā viņa strādājusi, sapulcējis visus skolotājus, īsi iepazīstinājis viņus ar „darba metodi" un licis savākt iespējami lielāko skolēnu — demonstrantu skaitu. Visos gadījumos piedalīšanās demonstrācijās bijusi obligāta. Skolēni bieži centušies izvairīties, aizbildinoties ar slimību, bet tas ikreiz bija jāpierāda ar ārsta apliecību. Flidra uzsver, ka čechu jaunatnei tik ļoti apriebusies komūnisma režīma vienmuļība, ka uzgavilē ikvienam gara darbiniekam, kas savā darbā parāda kaut vai niecīgāko novirzīšanos no „līnijas". Jaunieši visvairāk ilgojas apcelot rietumvalstis un spriež: ja kapitālisms tiešām tik launs, kā mums māca, kādēļ mēs paši par to nedrīkstam pārliecināties?...

Skolotāji savā starpā bieži izteikušies, cik ļoti viņiem apnikuši režīma melīgo saukļu un apgalvojumu plūdi. Kaut vai tas, ka laikrakstos allaž bijis lasāms, ka ražošanas plāni piepildījušies ar uzviju. Bet mēģinot ražoto veikalā nopirkt, arvien bijis jādzird, ka tas nav dabūjams. Tas pats ar uzturvielām. Nekas no tā, ko tik daudz ražo, nav dabūjams. To visu jaunatne asi uztver un jūtas neapmierināta un piekrāpta. Par marksisma doktrīnu, ko jaunie čechu intelektuāļi vēl pirms nedaudziem gadiem dedzīgi atbalstīja tie tagad pavīpsnā un parausta plecus vai labākā gadījumā piekļājīgi apspiež žāvas.

Apspiežot individuālismu un tā vietā piedāvājot bezgaligus noteikumus, komūnisms čechu jaunatnes uztverē nožēlojamā veidā zaudējis.

S.

Toronto DV un Ņujorkas DV futbola vienības pēc sacensīb as Ziemeļamerikas latviešu meistarībā.
Foto: J. Ligers

Pateiciba mūsu draugiem

Mums ir diezgan daudz draugu cittautiešu vidū. Viņi izrāda mums savas simpatijas, apmeklē mūsu sarīkojumus u. c. Bet viņu vidū nav daudz tādu, kas plašākos rakstos un priekšlasījumos censtos pievērst rietumpasaules uzmanību mums un mūsu stāvoklim. „Latvija Amerikā" 3 jūlija numurā bija ziņojums par rakstu Šveices avīzē „Zuericher Zeitung", kuŗā pazīstamais vācu rakstnieks Edzarts Šāpers (Shaper) veselās 2 lappusēs dedzīgos vārdos raksturojis Baltijas tautu likteņus pagātnē un tagadnē. Tātad, E. Šāpers atkal ir tvēris spalvu, lai mūs aizstāvētu: grību šai rakstā pasvītrot, ka viņš to nedara pirmo reizi.

Ir savādi, ka mēs, latvieši, centīgi meklējam pat mazās provinciālās cittautu avīzēs dažas atzinīgas rindiņas par mums, mūsu tautas dejām, tērpiem u. c., bet rīkodamies ar „mikroskopu", mēs dažreiz nepamanām ziloni kā Krilova fabulā. Mēs maz atzīmējam mūsu draugus, kas ir vairākkārt populārizējuši mūsu vārdu un mūsu traģisko likteni plašākas publikas priekšā — laikrakstos, grāmatās, priekšlasījumos. To ir darījis E. Šāpers.

Kopš apmešanās uz pastāvīgu dzīvi Šveicē 1947. gadā, Šāpers nodevies literāram darbam un priekšlasījumiem arī ārpus Šveices robežām. Vācijā viņa priekšlasījumi ir apmeklēti. Viens no viņa priekšlasījumiem bija veltīts tieši Baltijas valstīm (Aufstieg und Untergang der baltischen Staaten), un to Šāpers vēlāk publicēja grāmatā „Untergang und Verwandlung" (izd. Nymphenburger Verlagshandlung — Muenchen). Šai darbā viņš sniedz Baltijas tautām ļoti labvēlīgu vēstures faktu attēlojumu. Ir jābrīnās, ka tā varēja rakstīt cittautietis! Jau šai grāmatā Šāpers izteic vienu otru domu, kas atspoguļojas arī viņa minētajā avīzes rakstā. Viņš runā par Lietuvas lielvalsts stāvokli viduslaikos „no Baltijas jūras līdz Melnai jūrai", Latvijas un Igaunijas iekarošanu 13. gadsimtā, smago dzimtbūšanas laiku, ar apbrīnošanu runā par tautas atmodu — par spīti krievu un vācu spidiem, min. Kr. Barona Dainu vākšanas darbu, mūsu dziesmu svētkus u. c. Ir redzams, ka viņš ir ne tikai ļoti labi iepazinies ar mūsu vēstures faktiem, bet arī rūpīgi novērtējis tos un izstrādājis savu īpatu uzskatu uz tiem.

Minētajā priekšlasījumā — tāpat kā Šveices avīzes rakstā — Šāpers uzsver Baltijas zemju „bufera telpas" lomu. Viņš pasvītro, ka jau viduslaikos Baltijas zemes uzskatītas par kristīšanisma aizsargvalni. Pāvests Inocentijs III redzējis Baltijas telpā „dabisko tiltu starp rietumiem un austrumiem". Šāpers konstatē, ka 16. gadsimtā krievu „mesiānisma", t. i. ekspansijas tieksmes bijušas spiestas apstāties pie Baltijas robežām. Ar „mesiānisma" vārdu Šāpers, acīm redzot, apzīmē 16. gadsimtā Maskavas valstī radušos teoriju par Maskavu kā „trešo Romu" (t. i. pasaules centru). Šāpers ir ļoti reliģiozs, un, pēc viņa domām, arī 1918. gadā Baltijas valstis bijušas kristīanisma aizsargvalnis pret ateistisko komūnismu. Interesants ir viņa citāts no avīzes „Izvestija" 1918. gadā: „...Baltijas zemes ir šķērslis Krievijas ceļā uz Rietumeiropu, šķērslis mūsu revolūcijai... Baltijas jūras ostu iekarošana dotu Pad. savienībai iespēju veicināt revolūcionāro kustību Skandināvijas zemēs un reizē ar to pārvērst Baltijas jūru par padomju revolūcijas jūru."

Ar apbrīnošanu Šāpers raksta par neatkarīgo Baltijas valstu dibināšanu brīdī, kad tām draudējuši ienaidnieki no visām pusēm. Runājot par mūsu karavīru drošsirdību, Šāpers atzīmē, ka jau Hindenburgs pirmā pasaules karā nosaucis latviešu strēlniekus par „mirdzošām zvaigznēm ienaidnieka frontē."

Šāpers attēlo arī mūsu agrārreformu kā saimniecisku un politisku nepieciešamību: šis fakts pārsteidz lasītāju, ja ievēro Šāpera vācisko izcelsmi. Tālāk Šāpers uzsver, ka Baltijas valstis nodrošinājušas savu mazākumtautību stāvokli ar priekšzīmīgiem likumiem. Viņš pasvītro Baltijas valstu rietumniecisko orientāciju. Dažādu tautu atrašanās Baltijas telpā piešķīrusi Baltijas valstīm sevišķu garīgu rosību: Baltijas telpā krustojušies un apauglojušies rietumu un austrumu kultūras elementi.

Hitlera un Staļina pakts radīja „Austrumeiropā apokaliptisko postu". Šāpers tālo komūnistu rīkotos apvērsumus dažādās valstīs, kas visi notikuši pēc viena šablona.

E. Šāpers kopš 1930 gada bija izraudzījis Igauniju (Tallinu) par savu otru dzimteni. Viņš nesekoja Hitlera repatriācijas aicinājumam, kaut nebija ne semīts, ne marksists, bet ķeizariskās Vācijas virsnieka dēls: viņa pasaules uzskats nevarēja samierināties ar Hitlera ideoloģiju. Pēc krievu iebrukuma 1940. gadā, Šāpers aizbēga uz Somiju un pieņēma tās pavalstniecību — aiz dziļām simpatijām pret šo tautu. 1944. gadā viņam no jauna jābēg, — šoreiz uz Zviedriju.

Šāpers ir, acīmredzot, sekojis mūsu kultūras dzīvei arī trimdā, jo min savā avīzes rakstā Baltijas universitātes dibināšanu netālu no Hamburgas. Tā kā pati dzīvoju minētās unversitātes nometnē, tad zinu, ko nozīmēja Baltijas tautām šīs kultūras centrs. Vāciete, kas personīgi pazīst Šāperu, man stāstīja par viņu: „Er liebt das Baltikum heiss." (Viņš karsti mīl Baltiju).

Šāpers uzsāka savu literāro darbību jau 20 gadu vecumā. Arī vairāku viņa romānu darbība risinās Baltijas telpā: piemēram, romāns „Bende" (Der Henker"), kuŗā tēlots 1905. gada soda ekspedīciju laiks,— tikpat objektīvs kā viss, ko raksta Šāpers. Jāatzīmē arī vēsturiskais romāns „Der Gouverneur" no Lielā zemeļu kara laika (kritisks apcerējums par romāniem bija iespiests šai avīzē 1959. un 1960. g.). Dzirdu balsis, ka mūsu laikā cittautu literātūra neesot populāra daudzu latviešu vidū — pretēji vecajām latviešu inteliģences tradicijām. Tomēr varētu, varbūt, darīt izņēmumu ar Šāperu. Šāpers sava avīzes raksta nobeigumā nosauc Baltijas valstis par „trim Eiropas garīgā kermeņa locekļiem" (drei Glieder am geistigen Leibe Europas), bet Eiropas kontinenta valstis interesejas par daillliterātūru, īpaši vācieši, kas daudz lasa arī cittautu rakstnieķus. Tātad, mums jābūt šī konstatējuma cienīgiem, un mēs jau arī mīlam uzsvērt savu piederību Rietumu kultūrai!... Šāpera darbi ir interesanti, salstīgi sarakstīti: ne par velti viņš ieguva 1958. gadā atzinības balvu „Der deutsche Schrifttumspreis".

Gribu šai rakstā izteikt pateicību vēl otram latviešu draugam. Somēnes paiet 7 gadi, kopš no dzīves šķīries lielais Baltijas valstu draugs Skotijā Džons F. Stjuarts, „Scottisch League for European Freedom" dibinātājs. Daudzās brošūrās un avīžu rakstos, vēstulēs britu laikrakstu redakcijām un politiķiem viņš neatlaidīgi pauda vienu ideju: Baltijas tautām un ukraiņiem ir jāatgūst brīvība! Viņš nevarēja piedot Čērčilam viņa aliansi ar Stalinu kara laikā un pārmeta saviem tautas brāļiem krievu politikas nesaprašanu. Krieviju, tās vēs[illegible]n Baltijas valstis viņš pazīn[illegible]ti labi. Katrs latvietis Edinburgā bija baudījis „krusttēva Džona" viesmīlību un bieži arī palīdzību grūtā brīdī (viņš vēlējās, lai mēs viņu sauktu par „krusttēvu Džonu").

Mag. hist. Austra Augenberga

Politiskais apskats

Vietnamas sarunas bija dienas kārtībā arī Vašingtonā. Ārlietu ministrs Rasks izteicās, ka ASV uzsākušas aizkulišu manevrus Apvienotajās nācijās, mēģinot atrast jaunus ceļus mieram Vietnamā.

ASV sūtnis Herimens, nule atgriezies no garāka ceļojuma pa Eiropas galvaspilsētām, varēja ziņot, ka viņa uztverē miera sarunas ar Ziemeļvietnamu atrodas Pekingas un Hanojas rokās. Pad. savienības iespaids ideoloģisko domstarpību dēļ stipri mazinājusies un Pad. savienība pagaidām izvēlējusies laipošanas ceļu, nesniedzot nekādu lielo palīdzību Āzijas komūnistiem un nepiebiedrodamās Rietumu uzskatiem.

☆

Britu kopvalsts ministru prezidentu konferences laikā Londonā tika sastādīta 4 valstu Vietnamas komisija, kuru atteicās pieņemt kā Maskava, tā Pekinga un Hanoja. Ar ministru prezidenta Vilsona delegāciju atteicās runāt arī vietkongu partizānu vadība. Nākamā angļu valdības gājienā līdz Hanojai tika pensiju ministra vietnieks Dēviss, bet netika līdz prezidentam Hočiminam. Tomēr arī tas neapstādināja angļus, kas par visu varu grib spēlēt pasaulē atzītu lomu Vietnamas kara izbeigšanā.

Nākamais sūtnis, kas atstāja Londonu komūnistu galvaspilsētas virzienā, bija Gānas augsta's komisārs Arma. Gāna, ka zināms, bija viena no tām 4 valstīm, kuŗas ministru prezidents Vilsons bija izraudzījis savai misijai. Gānu komūnisti akceptē kā militāriem blokiem nepiederošu valsti, kamēr Anglija Maskavai, Hanojai un Pekingai nebija akceptējama kā piederīga Ziemeļatlantijas organizācijai.

Augstais komisārs Arma tagad atgriezies Londonā. Hanojā viņam veicies labāk nekā Dēvisam, viņš ticies kā ar prezidentu Hočiminu, tā visiem viņa augstajiem kabineta ministriem. Armas sarunas Hanojā uzskata par ļoti vērtīgām. Tomēr arī viņš nevarēja sacīt, ka tās būtu pavirzījušās tuvāk pie Vietnamas kara beigām.

☆

Dienvidvietnamas vidienes kalnainā apgabalā pašreiz notiek smagas kaujas par stratēģiski svarīgām Duk Ko pozicijām — kauja, kas militāro lietpratēju acīs var izvērsties par lictus perioda smagāko. Nav nekādu šaubu, ka kaujā piedalās ziemeļvietnamieši. Bet sāk arī likties, ka pēdējo virsnieku starpā redzami ķīnieši, kas Ziemeļvietnamas armijā darbojas tādā pašā kapacitātē, kādā amerikāņi savā laikā darbojās Dienvidvietnamā. Ciņa par Duk Ko pozicijām sākās kā parasts partizānu uzbrukums, bet izvērtās poziciju aplenkšanā. Lai cik karaspēka Dienvidvietnamas valdība arī nepievestu, tas vienmēr sastopas ar pēkšņi pieaugušu komūnistu pretestību. Duk Ko apkārtnē komūnisti turpina pievest lielākus spēkus, tā liekot amerikāņu militārai vadībai Dienvidvietnamā domāt, ka lielā komūnistu lietus perioda ofensīva beidzot atrodas visnaz sākuma stadijā.

☆

Prezidenta Džonsona ceļojošais sūtnis Harimens Ņujorkā izteicās, ka Pad. savienība un arī Dienvidslavija domājot, ka sarunas ar Hočiminu esot iespējamas — gan tikai pēc tam, kad amerikāņi būs pārtraukuši savus gaisa uzbrukumus Ziemeļvietnamai. Pats sūtnis šādus uzskatus tomēr neatbalsta, iesakot prezidentam Džonsonam turpināt līdzšinējo ASV politiku Vietnamā.

Maskava Vietnamu ASV un Pad savienības attieksmēs nemaz pat neliekot pirmā vietā. Pad. savienības vadība patiesi gribētu redzēt Vietnamas konflikta beigas, bet kavējas iejaukties, lai neizliktos pārāk mīksta un piekāpīga komūnistu Ķinas acīs.

Herimens atzīst, ka ASV politiku Vietnamā pārsteidzoši labi izprot Dienvidslavijas prezidents Tito, kas simpatizējot ar amerikāņiem un daļēji atspoguļojot Maskavas domāšanu.

Vietkongi prasa Ziemeļvietnamas palīdzību

Nedēļas nogalē Vietnamas karš iegāja jaunā fazē, vietkongu partizānu vadībai oficiāli prasot Ziemeļvietnamas militāro palīdzību. Vietkongi, paskaidroja Hanoja, gribot savu aizsardzību pastiprināt dēsmitkārtīgi. Militāras palīdzības prasības gadījumā Ziemeļvietnama komūnistu partizāniem apsolījusi savus brīvprātīgos. Patiesībā šāda teātŗa spēlēšana vairs nav vajadzīga, jo ir konkrēti pierādījumi, ka Dienvidvietnamā jau ilgāku laiku operē vairākas Ziemeļvietnamas regulārās armijas divizijas. Reizē ar to jāpieņem, ka vietkongu prasībai būs lielāks iespaids politiskajā, nekā militārajā laukā.

Vašingtonas uztverē vietkongu prasību var iztulkot divējādi. Pirmkārt, ir fakts, ka pēdējā laikā komūnistu partizāni cietuši ievērojamus cilvēku zaudējumus un Ziemeļvietnamas tā sauktie brīvprātīgie kļuvuši nepieciešami ciņas radīto robu aizpildīšanai. Otrs izskaidrojums ir, ka Ziemeļvietnamas puslīdz oficiālā iestāšanās karā var nozīmēt, ka Hanoja sākusi domāt par sarunām.

Par sarunām, gan mazliet citā plāksnē, komentēja no Saigonas aizejošais ASV sūtnis ģen. Teilors. Viņš uzsvēra, ka Hanojas bumbošana nav nepieciešama, pat nevēlama. „Mēs Ziemeļvietnamas vadību gribam dzīvu", paskaidroja Teilors, „jo vēl vienmēr pastāv cerības, ka sarunas kādu dienu kļūs iespējamas."

Hanojas bumbošanas jautājums pacelts arī, prezidentam Džonsonam apspriežoties ar Gānas ārlietu ministru Vašingtonā. Pēc Ganas augstā komisāra vizītes Hanojā, Ziemeļvietnamas galvaspilsētas apmeklēšanai tagad gatavojas pats prezidents Nkruma. Bet Ziemeļvietnamas valdība kavējoties pēdējo aicināt, jo Hanojai draudot gaisa uzbrukumu briesmas. Prezidents Džonsons turēja par vajadzīgu Gānas ārlietu ministru nomierināt, sacīdams, ka Hanojā ASV nav nekādu mērķu un ka var droši rēķināties, ka vismaz pagaidām Hanoja netiks bumbota.

Maskavā Afganistānas karalim par godu rīkotās Kremļa viesībās Pad. savienības ministru prezidents Kosigins asi uzbruka ASV politikai Vietnamā un uzsvēra, ka paredzēto 50.000 amerikāņu papildspēku pievešana nozīmē tikai vienu — Vašingtonas vēlēšanos salauzt Vietnamas tautas gribu. Kosigina apvainojumi pieņēma tik asu toni, ka ASV sūtnis Kēlers protesā viesības atstāja. Diemžēl, drāmatiskais solis pilnīgi pazuda viesību burzmā.

Grieķijas jauns ministru prezidents

Grieķija pašreiz pārdzīvo smagāko valdības krizi kopš 1948. gada pilsoņu kara. Politisko ciņu pirmā gājienā īsu uzvaru baudīja karalis Konstantīns, kas no amata atcēla tautā populāro ministru prezidentu Papandreo. Sekoja plašas demonstrācijas un jaunais ministru prezidents, kuram pagājušās nedēļas otrā pusē parlaments atteicās nobalsot uzticību. Otrā gājienā karalis piedzīvoja sakāvi. Viņa kandidātam uz ministru prezidenta amatu Novam bija jāaiziet. Un visu šo laiku 77 gadu vecais Papandreo vāca piekritējus un paliclināja spiedienu uz ministru prezidenta portfeļa atprasīšanai. Trešā gājienā karalis Konstantīns izvēlējās kompromisa ceļu. Jaunās valdības sastādīšanu viņš uzticēja nevis Papandreo, kas būtu nozīmējis troņa politisku sakāvi, bet gan Papandreo valdības ministru prezidenta vietniekam Stefanopolosam. Pēdēā uzdevums tagad ir sastādīt jaunu valdību un izcīnīt akceptēšanu parlamentā.

Grieķijas valdības krize sākās šī gada 15. jūlijā, kad karalis noraidīja Papandreo priekšlikumu uzsākt politiski aktīvi domājošu virsnieku tīrīšanu grieķu armijā. Karalis un aizsardzības ministrs bija pret šo priekšlikumu. Konstantīns savas pozicijas cerēja tālāk nostiprināt, no amata atstādinot ministru prezidentu. Bet karalis nebija rēķinājies nedz ar pēdējā popularitāti, nedz vēlēšanos cīnīties.

LATVIJA NAV JĀPACEL LEĢENDĀ, BET BRĪVĪBĀ!

(Pārnesums no 1. lpp.)

Mēs zinājām, ka viņš tic mums tāpat, kā mēs ticējām viņam. Mēs, viņa uzticīgie dēli, pēc tam izgājām caur briesmīgāko elli: daudzi mira kā mocekļi, daudzi palika Volchovas purvos un Kurzemes cietoksnī. Mūsu sirdis izdega daudz rūgtu sāpju un sašutuma par rietumu demokratiju politisko vientiesību. Bet ticības kvēle sirdīs zem pelniem kaist Latvijai vēl šodien. Ar šo ticības kvēli skatot brīvās Latvijas mirdzumā vadītās dienas, varonus, mocekļus un Leģiona ciņas, klusī liecas galvas godbijībā un gribas nolikt viskrāšņāko ziedu uz mūsu pēdējā prezidenta nezināmā kapa nō tās pa audzes, kuŗai tas mācīja uzticīgu kalpošanu tēvzemei un brīvībai.

Mūsu lielā valstsvīra Kārļa Ulmaņa kaps, varbūt, paliks nezināms, bet ar viņa vārdu sākas un beidzas nozīmīgākā nodaļa Latvijas vēsturē, lai arī kā sīkie garīņi censtos viņu nomelnot.

„Izvestija" sūdzas, ka gausā transporta dēļ kāposti aiziet bojā. — Laikrakstu ziņa.

Kāpostgalva: „Ja tu tik lēni virzies uz priekšu, - Audien novītīsu, Maskavu neredzējusi...

Fd. Keiša humors LA nēs